

DOLENJSKI LIST

IŽNICA

Glasi Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izhaja vsak petek.
— Posamezna številka 10 din. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din,
četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oz. 3 ameriške
dolarje. — Tekoči račun pri Komunalni banki v Novem mestu, št. 60-KB-16-Z-24

Štev. 19 (322)

Leto VII.

NOVO MESTO, 11. MAJA 1956

Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Fajfar.
Uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Poštni predal: Novo mesto 33.
Telefon uredništva in uprave št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska: Časopisno-
založniško podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja Franc Plevel.

Za organizacijsko učvrstitev SZDL

je redno plačevanje članarine bistvenega pomena

Ze okrajna konferenca Socialistične zveze je 17. marca opozorila, da je treba pri reševanju organizacijskih vprašanj naše ljudske politične organizacije posvetiti največ dela notranji utrditvi njenih vrst, predvsem razširitvi članstva. Ugovinjeno je bilo, da število članstva v organizacijah SZDL v okraju nikakor ne ustreza dejanskemu razpoloženju ljudstva, ki je med osvobodilno vojno in vsa leta po njej z dejavnimi dokazoval, da je za gradnjo socializma.

Redno plačevanje članarine je za vsako organizacijo pomembno iz več razlogov; predvsem kaže, kdo je s srcem njen član in je pripravljen, čeprav s skromnimi sredstvi, tudi gromotno podpirati uresničevanje idej, za katere se bori. To velja v polni meri tudi za članstvo v naši Socialistični zvezi. Ne gre toliko za 5 dinarjev ali več, ki jih član na mesec izroči svoji osnovni organizaciji, čeprav so pri milijonskem članstvu tudi to pomembne vsote. Važnejša od denarja je zavest povezanosti v čvrsti, enotni in močni organizaciji, ki nas združuje in prizadevanj za uspešnejše lepšega življenja, kot nas je v letih borbe povezovala slavna Osvobodilna fronta v boju za narodni obstoj in demokratične pravice. Članarina je jo organizacije redno pobirajo, ni za članstvo prav nikakoli finančno breme. In vendar slišimo doktrinarne v vrstah članov pomisleke proti izvrševanju te osnovne dolžnosti do naše politične organizacije. Čemu to?

Res je, da se z rednim plačevanjem članarine v SZDL v našem okraju številne osnovne in občinske organizacije ne morejo pohvaliti. Pred kratkim je bil na okrajnem odboru Socialistične zveze posvet blagajnikov občinskih odborov SZDL in predsednikov nadzornih odborov, katerega sta se udeležila tudi dva člana Glavnega odbora SZDL Slovenije.

Blagajnik organizacije ne more odločati o članstvu v SZDL

Na posvetu so ugotovili, da bi bilo popolnoma napačno kriviti za neredno plačevanje članarine člane Socialistične zveze, čeprav imajo posamezniki do te denarne obveznosti včasih prav čudne odnose. Glavno krivdo za neredno pobiranje članarine nosijo blagajniki osnovnih organizacij, odbori vaških organizacij SZDL, pa tudi občinski odbori SZDL. Prejšnji občinski odbori SZDL so članarino zamenjali, hkrati pa izgubljali nadzor nad dejanskim številom članstva. Tako smo prišli v okraju do čudnega pojmovanja članstva v Socialistični zvezi: ugotovljamo namreč, da imajo nekatere organizacije »dvojno članstvo«: člane SZDL, ki redno plačujejo članarino, posebej pa spisek »nerednih plačnikov«, ki so v zaostanku za več mesecev, pa tudi za leto dni. Ko se blagajniku osnovne organizacije zadi, da zaostalega denarja ne bi mogel več pobrati, take neradne člane SZDL enostavno črta iz svojega pregleda, organizacija pa o njih več ne poroča. S tem je grobo kršen statut naše organizacije, ki jasno določa, da člane sprejema in izključuje osnovna organizacija SZDL. Na tak način je bilo »brisanje« iz vrst SZDL, še prej pa iz vrst OF, precej državljani, ki so vseskozi podpirali našo borbo in bili zavedni in predani domoljubi, zaradi različnih organizacijskih malomarnosti in slabega dela vaških in občinskih odborov OF ozir. SZDL, pa so na papirju izpadli iz vrst naše organizacije.

O teh stvareh naj razpravlja-

jo občinski in krajevni odbori Socialistične zveze, ko pregledujejo število članstva in ugotavljajo odstotek volivcev, voljenih v vrstah SZDL! Ko se namreč nabere zaostanek članarine za pol leta ali leto dni, pa pride k temu še članarina Rdečega križa, naročnina za časopis, zavarovalnina in podobni izdatki, je marsikdo res v stiski in plačilo znova odlaga.

Novi občinski odbori SZDL naj bi zategadelj vprašali članstva in rednega pobiranja članarine posvečali stalno in resnično skrb.

Število članov narašča, čeprav še vse prepočasno v primerjavi z dejanskim razpoloženjem ljudstva

Posamezni odbori, ki so se tega dela lotili s čutom odgovornosti, že dosegajo prve uspehe. Povprečno najvišji odstotek članstva v primerjavi s številom volivcev ima občina Straža. Toplice — 69%. V občini Mokronog so od decembra povečali število članov za 86, čeprav gre na Trebnjem in v okolici bolj trdo. V šentjernejski občini imajo 70 novih članov, vendar pa je na škojanskem predelu še vedno nerod, saj dolgo časa niso mogli odkriti blagajnika organizacije, prejšnji tajnik SZDL pa je pustil vse evidenco v nemar. Lep red imajo v Trebnjem, v Črnomlju pa so sprejeli 200 novih članov. Volitve v osnovne organizacije so poživile delo organizacij. Najbolje delajo organizacije na območju

prejšnje občine Dragatuš, najslabše pa v viniškem koncu. Črnomalska občina ima 23 osnovnih organizacij SZDL.

V občini Kostanjevica-Podbočje so vključili v organizacijo 220 članov. Slabo gre v Semiču, ki ima najmanjši odstotek članstva SZDL v okraju, medtem ko so v Žužemberku začeli dobro delati, prav tako na Mirni in zlasti v Novem mestu, kjer je občinski odbor razgibal delo vaških organizacij in jih organizacijsko krepko utrjuje.

Vloga nadzornih odborov pri posameznih organizacijah je bila doslej vse preveč pasivna, so poudarili na posvetu. Prav nadzorni odbori pa so sodegovorni za delo odborov in organizacij SZDL, pregledujejo morajo njihovo delo, jim svetujejo in pomagati, kjer je treba, pa tudi predlagati zamenjavo nedelavnih odbornikov.

Organizacije Socialistične zveze v okraju ne bi smele pozabiti, da je sklep okrajne konference o notranji učvrstitvi organizacij letos ena izmed glavnih nalog, obvezna za vse organe in članstvo SZDL. Treba je povečati število članstva, zlasti pa vključiti v organizacijo vso mladino, staro nad 18 let. Plačevanje članarine naj bo izraz naše zavesti in povezanosti z organizacijo ter njenim življenjem.

Uresničitev teh nalog bo hkrati najdostopnejša počastitev vseh članov Socialistične zveze ob petnajsti obletnici ustanovitve OF.

Na novem gradaškem mostu nekaj trenutkov pred otvoritvijo: tovariš Tone Fajfar pred trakom, ki se zapira most

V TEDNU RDEČEGA KRIŽA

Skrb za zdrava živila

Rdeči križ ni samo človekoljubna mednarodna organizacija, ki nesebično pomaga tam, kjer je pomoč najbolj potrebna. Zlasti v naši državi je Rdeči križ tudi velik pobornik široke zdravstvene prosvete in organizator akcij za dvigovanje zdravstvene ravni prebivalstva. Omenimo naj samo številne tečaje za zdravstveno prosvetevanje mladine in žena, veliko pomoč pri zatiranju TBC, številne male asanacije po vaseh, zdravstvena predavanja in drugo.

Letošnji teden Rdečega križa od 6. do 13. maja je posvečen

borbi za zdrava živila. Pri ravnanju z živili je še mnogo neznanja, pa tudi malomarnosti, zaradi česar propade letno veliko živil, po drugi strani pa so taka živila velika nevarnost za zdravje ljudi in živine. Za to ima prizadevanje za čimbolj zdrava živila izredno velik pomen.

Okrajni odbor Rdečega križa Novo mesto se je skupno z občinskimi odbori RK in ostalimi organizacijami v okraju načrtno lotil te posebne naloge v tednu RK. Na teren so šle številne ekipe zdravstvenih delavcev, ki proučujejo ravnanje z živili, kontrolirajo, dajejo navodila za odpravo napak in poučujejo vse, ki imajo opravka z živili. Strokovne učiteljice Gospodarskega centra poučujejo, kako se pripraviti zelenjavo, kako se prebravi sočivje in kako je treba urediti vrtove, da bodo dajali čimveč zelenjave, pa tudi, kako se ravna z mlekom od molze do porabe, pri čemer pomagajo tudi mlekarji.

Uslužbenec tržne in sanitarne inspekcije ter živalskega laboratorija pregledujejo javne lokalne, veterinarji pa klavnice in mesnice. Prav bi bilo, da bi res pregledali vse od gostinskih lokalov, do pekarn in mlinov, kajti čistoče in čista odgovorno-

sti do potrošnika in do ljudskega zdravja je še mnogo premalo. V marsikaterem mlinu so miši in podgane stalni gostje, mlino po več let niso beljeni in očiščeni. Vsega res ne bo mogoče pregledati samo v enem tednu, zato je prav, da bi bil to samo pričetek stalnega dela za zdravstveno kakovost živil.

Številne prireditve v tem tednu so poleg akcij dokaz velikega dela, ki ga opravljajo organizacije RK pri nas. Zato je prav, da prizadevanje RK premo prav vsi in delamo na tem, da bo vsak državljan tudi član te človekoljubne organizacije.

70 let kmetijske šole na Grmu

Letos bo poteklo 70 let, odkar je bila ustanovljena na Grmu pri Novem mestu kmetijska šola. Proslava sedemdesetletnice te prve slovenske kmetijske šole, v kateri se je v tem času šolalo nad 1.500 kmetijskih strokovnjakov in naprednih kmečkih gospodarjev, bo letos v oktobru. Proslava bo združena z veliko okrajno kmetijsko razstavo in z raznimi kulturnimi prireditvami. O pomembnem jubileju Grmske šole in njenem pomenu bomo še pisali.

Gradaški most izročen prometu

V nedeljo 29. aprila je Gradac doživel uresničenje dolgoletnih želja svojih prebivalcev. Nov železobetonski most je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vre-

menu zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi mostu se je navzlic slabemu vremenju zbralo precej domačinov in okolicanov, dež pa je preprečil večjo udeležbo tujarjev iz Metlebotonskega mostu je nadomestil starega, zastarega, s čimer je bila odstranjena še ena izmed vojnih posledic. K slovesni otvoritvi

Delo organizacij Socialistične zveze

Plodna seja plenuma občinskega odbora SZDL Novo mesto

Tri probleme so v glavnem obravnavali na razširjeni seji občinskega odbora SZDL Novo mesto 24. aprila: organizacijska vprašanja, analiza volitev v organe delavskega samoupravljanja in problematiko kmetijstva. Po vsebini in razpravi je bila seja izredno plodna in prav bi bilo, da bi ista vprašanja obravnavali na vseh organizacijah SZDL in na množičnih sestankih.

O organizacijskih vprašanjih je poročal predsednik komisije za organizacijska vprašanja tovarš Leon Perhacec.

Medtem ko odbori SZDL na območju mesta in bližnje okolice dokaj aktivno delajo, tega ni mogoče reči za podeželske odbore. Število članov ni zadovoljivo. Vse preveč leži delo v vaških organizacijah samo na rami enega ali dveh članov. Najslabše so organizacije v 2. židni vasi, Lešnici in v nekaterih podgorjanskih vaseh. Zato bo treba nekatere manjše in nedelavne organizacije združiti. To se je pokazalo koristno pri združitvi organizacij Ločna in Mačkovec in tudi drugod. Na območju bivše občine Šmarjeta dela organizacija SZDL ni čutili po krivdi odborov. Posebno mladina je voljna delati, toda nima pomoči.

Slab odnos do članstva in dela v organizaciji SZDL kažejo nekateri uslužbenci in delavci. V Črmošnjicah pri Stopičah je sedem uslužbencev, ki niso člani SZDL, prav teži primeri pa so tudi drugod. Občinski odbor SZDL se bo skušal preko podjetij in sindikalnih organizacij pogovoriti s takimi ljudmi. Na Kamencu so oživel organizacijske in pridobili 46 novih članov.

Zaradi boljše povezave in pomoči vaškim odborom bi kazalo organizirati še medkrajne odbore kot vmesne organe med občinskimi in vaškimi odbori. V občini je 65 vaških odborov in

občinski odbor je prešibak, da bi vsem lahko nudil zadostno pomoč pri delu.

Pri letošnjih volitvah delavskih svetov je bil dosežen precejšen napredek glede krepitve organov delavskega samoupravljanja zlasti z izvolitvijo večjega števila mladine. Vse premalo pa so člani organov delavskega samoupravljanja poučeni o splošni problematiki podjetja in celotnem gospodarstvu v državi. Premalo je povezave med člani zbora proizvajalcev in proizvajalci. Kolektivci so premalo razpravljali o novih gospodarskih smernicah; obračunali dosežene gospodarske in podjetij niso bili podani kolektivno dovolj jasno.

Občinski odbor SZDL pripravila obvezen seminar za novizvoljene člane delavskih svetov in predsednike sindikalnih podružnic. Na tem seminarju bodo predstreljali osnovne družbene upravljanja v podjetjih in našem celotnem gospodarstvu. Poleg tega bo vsak mesec pri svetu za gospodarstvo občinskega ljudskega zbora posvet članov delavskih svetov za izmenjavo izkušenj. Seminar za izvoljene člane delavskih svetov se bo prikel ta mesec in bo trajal delj časa, bo pa samo v popoldanskih urah.

V imenu komisije za vas je poročal Stane Somrak. Eden od vzrokov nizke proizvodnje je razdrobljenost zemlje, saj je na območju občine 2581 gospodarstev s povprečno 2,80 hektarja zemlje. K tej razdrobljenosti je treba prilaščati še zaostanost in primitivnost v proizvodnji ter temu primerno nizko trdnost. Na to vpliva tudi miselnost nekaterih, zlasti na pol kmetov, ki proizvajajo samo za lastno porabo. Ker ima tak mali kmet izven vrst dohodka iz zasluzka izven kmetije, mu kajpak ni mar večja kmetijska proizvodnja. Zanimiva je ugotovitev komi-

sije, da se kmetje v oddaljenih krajih veliko bolj zanimajo za napredno kmetijstvo kot kmetje v neposredni okolici mesta, zlasti v okolici Novega mesta in Črnomlju, kjer je največ industrije. Ti kmetje imajo za razmeroma majhne presežke, ki jih dajejo na trg, velike dohodeke zaradi bližnje tržišča. — In prav ti kmetje se najmanj zanimajo za dobra semena, za umetna gnojila itd. obenem pa so največkrat najhujši kritiki karj vsake uredbe.

Zivljenjska raven današnjega časa in taka kmetijska proizvodnja kot v prejšnjem stoletju, ne gresta skupaj. To mora sprevideti vsak. Kmetijski proizvajalci bodo morali spoznati, da je rešitev samo v modernem kmetovanju. Potrebno se je odločiti za tiste kulture, ki največ dovažajo, in pridelovati predvsem za trg. Osnova kmetijskega napredka na vasi je kmetijska zadruga. Ta bo skrbela za dobra semena, prav tako pa tudi za skupno vnovčenje pridevkov. Težnja po delitvi dohodka, ki se je marsikje pokazala tudi na letošnjih občinskih zborih, bo morala zamenjati spoznanje, da je koristne dohodek vložiti za nakup dobrih semen, plemenske živine, strojev in drugih pripo-

močkov za večji hektarski dohod, od česar bo prav tako imel trajnejšo korist vsak zadržnik.

Tovariši Somrak je navedel nekaj zelo poučnih primerov lepih uspehov zadrugištv na Gorenjskem in v Vojskovi. — Prav tako uspehe je mogoče doseči tudi pri nas. V kmetijski proizvodnji se je treba čimprej oprijeti pridelovanja kultur priznanih sort. Kaj nam pomaga, če bi lahko sedaj prodali veliko fiziola po zelo ugodnih cenah, če pa ima vsak kmet najmanj 20 sort fiziola, v prodajo pa gredo samo določene sorte. To velja tudi za krompir in ostale prideleke. V Mokronogu so se pogovorili, da bo zadruga priskrbel sortni fiziol za člane, ti pa so pristali, da bodo pridelek prodali preko zadruge. To je pravilna oblika zadrugne proizvodnje, ki prav nič ne posega v spremembo lastnine zemlje. Tak obliki bi morali uvesti pri vseh zadrugah, kar pa je seveda odvisno predvsem od zavesti zadržnikov.

Na seji so ponovno poudarili potrebo obveznega pošolskega izobraževanja kmetijske mladine. Te in druge zaključke seje bodo dobile pismeno vse vaše organizacije SZDL.

Medved se je lotil junca

1. maja letos je velik medved prišel do živine, ki se je pasla na pašniku v bližini Podgrada. Težko je reči, kaj mu je padlo v glavo, da se je lotil živine, saj doslej ni bil znan tak primer, čeprav je na območju našega okraja dokaj medvedov. Kosmatinec je najprej ranil kravo, potem pa se je lotil 350 kilogramov težkega junca in hudo poškodoval. Junca so morali prisilno zaklati. Lastnik bo dobil odškodnino.

Nova številka Uradnega vestnika

V 4. številki Uradnega vestnika okraja Novo mesto je izšlo 7 odlokov in sklepov OBLO Novo mesto in Trebnje, objavljene so razne volitve in imenovanja, bilanca Splošnega mizarstva Dvor, v neuradnem delu pa je poročilo Okrajne volilne komisije in razpis nezasedenih delovnih mest pri OLO.

Zdravilišče Dolenjske Toplice odprto

10. maja so odprli socialnim zavarovalcem in drugim gostom zdravilišče Dolenjske Toplice, ki so postale po sklepu OLO zdravstveni zavod. V zimskih mesecih so lepo preuredili prostore zdravilišča in razstavili. Za goste je v Dolenjskih Toplicah vsestransko dobro preskrbljeno.

O higieni mleka

Novozgrajena novomeška mlekarica bo plačevala mleko tudi po čistoti, zato se seznanimo nekoliko s higieno mleka in higienim ravnanjem z mlekom. Vemo, da je mleko osnovna hrana ljudi ne glede na starost, ker vsebuje v lahki prebavljivi obliki vse hranilne snovi, ki jih potrebuje človeški organizem. Za dojenčke, predšolsko mladino in bolnike pa je sploh ne nadomestljivo. Njegova uporaba

nost, kakovost in koristnost so odvisne od tega, kako ravnamo z njim doma, v žirnalnicah in med prevozom.

Mnogi naši kmetje še premalo pazijo na čistoto hleva in živine, snago pri molži, na čisto posodo in na ravnanje z mlekom po molži. Razumljivo, da se nekateri kmetje prav dobro zavedajo važnosti te snage in so lahko za vzgled ostalim. Higiena je odvisna od osebe, ki skrbi za hlev in upravlja z živino, ter od osebe, ki molze. Čeprav hlev ne ustreza vsem higienim zahtevam, je higiena mleka lahko dobra, če je živina očiščena, vime osušeno, oprano in obrišano s suho krpo, če med molžo ne krmito živine, ne kidamo in ne pometamo hleva. Oseba, ki molze, naj prej obišče posebno čisto jopico ali plašč, ali si naj očisti obleko s škotko, umije roke z milom v topli vodi. Med molžo ne sme močiti prstov z mlekom. Prve curke mleka pomolzevmo v posebno posodo. Nadalje molze mo v čisto mlečno posodo.

Zakaj so potrebni ti ukrepi pri molži? Zato, da pride v mleko čim manj mikroorganizmov (pod mikroskopom vidnih majhnih bitij), ki so vzrok, da se mleko skisla, da se pokvari. Največ jih pride v mleko pri molži.

Da mleko ne dobi značilnega vonja po hlevu, ga po molži čimprej odnesemo iz hleva. Najbolje je, če ga odnesemo v snage in čist prostor, kjer ga predelimo in hkrati prečiščemo. Malo naših kmetijskih gospodarstev ima cedilo, za mleko. Pomagamo si z navadnim cedilom, v katerega damo oprano in prekuhamo tkaninasto krpo, ki jo vsaki uporabi operemo v mrzli vodi, nato pa v vreli vodi prekuhamo in osušimo po možnosti na soncu.

Velikga pomena za čisto mleko je molzna posoda. Če ta ni čista, je zastoj vsa naša pozna.

Dvigajmo higieno v naših živilskih obratih!

pri molži. Za molžo uporabljamo vedno isto posodo, ki je ne smemo rabiti za druge namene. Po uporabi jo temeljito najprej s hladno, nato pa z vročo vodo, ki ji dodamo sodo. Izplaknemo jo s toplo vodo in osušimo. Ob toplih dnevih jo najbolje posušimo na soncu. Tudi ostalo posodo za mleko čistimo tako. Nikoli posode za mleko ne brišemo s krpmi za brisanje ostale posode, ker bi jo ponovno okužili.

Mleko po molži ohladimo na čim manjšo temperaturo. To je prav tako važno opravilo kot snaga pri molži. Pri nas bi prišel v rabe ta način: vrče postavimo v korito ali drugo primerno posodo z odtokom, v katero teče voda iz vodovoda ali pa iz studenca. Med hlajenjem v vrčih mešamo mleko od spodaj navzgor. Ohlajeno mleko postavimo čez noč v čist hladilni in zračen prostor, nikakor pa ne v bližini vonjavaholnih jedi. Vrče pokrijemo s čisto krpo, da ne bi padal vanj prah in mršice.

Če bodo kmetiče žene, ki imajo največ opravka z mlekom, pri molži in po njej upoštevale navodila, bodo prihranile dojenčkom stoletišče litrov dobrega in zdravega mleka, svojim družinam pa večje dohodeke.

Zimsko krmljenje prašičev

V zbirki poučnih brošuric Zveze zadržnikov LRS, ki naj služijo izboljšanju in olajšanju dela naših zadržnikov in kmetijskih gospodarstev, je izšla prva brošurica, ki govori o ZIMSKEM KRMLJENJU PRAŠIČEV. Brošurica sta napisala priznana strokovnjaka inž. O. Muck in inž. E. Eisel. Snov je obdelana v geslih in risbah. Vsako geslo ponazarja posebna risba. Na to poučno brošurico opozarjamo vse kmetijske zadruge, vse zadržnice in kmetijske gospodinjice. Stane samo 30 dinarjev in jo je založila založba »Kmetička knjiga« v Ljubljani, Miklošičeva 6, pri kateri se tudi naroča.

odgovornosti. Zaradi slabega kadra je bilo veliko napak, pa tudi zaradi neznanja, kar pa se zboljšuje. Potreba po strokovnem in izurjenem kadru v trgovini so še vedno velike. Ni bilo prav, da je bila ukrajina v Novem mestu srednja ekonomska šola. Vajensko šolo je treba vsakakor obdržati in jo še okrepiti. Govorice, da bo tudi ta opuščena, so neutemeljene. Čimprej bo treba najti rešitev za vajenski internat in, po možnosti, tudi za šolo. Kot doslej, si bo zbornica tudi v bodoče prizadevala za strokovno izpopolnjevanje v trgovini zaposlenih ljudi. Predavanja o ravnanju in varovanju z živili, ki jih je organizirala po vsem okraju, so bila zelo koristna in potrebna.

Posebej so delegati poudarili, da je treba še vendar pričeti z obnovo trgovskih lokalov, zlasti v mestih. Posamezni lokal z več kot 50 let staro in izrabljeno opremo ter neurejenimi izločbami so v resnici vse prej kot primerni ter higieni. — Večji obratni krediti, boljši lokalni skladišča, močnejši proizvodni park, enoten nastop na tržišču ter strokovno in politično izobraževanje kadrov po pogojih, brez katerih trgovina ne bo mogla izpolnjevati naloge, ki jih nalaga naše gospodarstvo.

Novi upravni odbor, ki se ga izvolijo na skupščini, bo gotovo nadaljeval uspešno delo dosedanjega. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tovarš Jože Gecar, direktor trgovskega podjetja »Zelenina« v Novem mestu.

Z zadovoljstvom so na skupščini ugotovili, da kriminalni in trgovski padei. To je zasluga strokovnega znanja uslužbencev, pa tudi večje zavesti in čista su.

Od tedna do tedna

V zadnjih štirih letih je predsednik republike Tito petkrat potoval prek meja Jugoslavije in obiskal druge dežele. Pozdravili so ga prebivalci Velike Britanije, imel je razgovore z državniki Grčije in Turčije, odšel je v Indijo in Burmo še nadalje utrjeval prijateljske vezi z azijskimi narodi in naposled je njegov obisk v Etiopiji in Egiptu obrodil lepe sadove v prida miru v tem delu sveta.

Francija je osma dežela, ki jo je v zadnjih letih obiskal predsednik Tito. Tudi to potovanje ni bilo zgolj vpludnostnega značaja. Namen je bil jasen in cilj določen: pospešiti je treba mednarodni razvoj, da bi čimprej napočili tisti trenutek, ko bodo koristi sodelovanja in enotnosti Evropejcev novič postale odločilni činitelj pri ureditvi razmer na tej naši evropski celini z mnogimi komaj zaceljenimi ranami in s številnimi odprtimi vprašanji, ki terjajo mirojno ureditev.

Kar zadeva odnose med Francijo in Jugoslavijo, je predsednik Tito možnosti za njihov razvoj očrtal v odgovoru na zdravico predsednika francoske republike Cotyja z naslednjimi besedami: »Med nami ni kakih bistvenih elementov, ki bi nas mogli in smeli ovirati na poti vsestranskega, koristnega sodelovanja.«

In res, med obema deželama je možno vzpostaviti še tesnejše medsebojno sodelovanje, ker ju ne družijo zgolj priateljstvo, skovano v dveh svetovnih vojnah v boju proti skupnemu sovražniku. Dejstvo je, da imata zunanji politiki Jugoslavije in Francije mnogo stičnih točk, veliko skupnih ciljev. Našeje jih nekaj:

Obe deželi se zavzemata za dejansko uresničenje načel mirne in aktivne koeksistence med državami z različno družbeno ureditvijo.

Obe deželi delata za to, da bi se začelo novo poglavje v zgodovini diplomacije, v katerem bodo prevladovala značilnosti aktivne diplomacije, ki ni preračunana na cenene propagandne učinke.

Obe deželi sta globoko zainteresirani na tem, da bi se naposled res dejansko lotili problema razorožitve, da bi potem lahko v vzdušju zaupanja pripravili podlago tudi za poravnava drugih sporov.

Obe deželi je zgodovina poučila, da ne moreta biti raznodušni do tako imenovanega nemškega vprašanja.

Obe deželi imata kaj podobne poglede na problem gospodarske pomoči nerazvitim deželam in obe sta za premošitev prepad med Vzhodom in Zahodom, za odstranitev dediščine hladne vojne sploh.

Sveđa so med politiko obeh dežel tudi razlike. Francija je članica Atlantskega pakta, Jugoslavija pa je dosledno proti vojaškemu paktom in vezavam v okviru blokov. Se bi lahko našli nekatere razlike, toda bistveno je, da le-te nikakor ne morejo otežiti stičnih točk med obema državama, širokega področja, na katerem je možno plodno prijateljsko sodelovanje.

Prepričani smo, da bo to pokazalo v polni meri tudi zaključno skupno poročilo o razgovorih med maršalom Titom in njegovimi sodelavci ter najvišjimi francoskimi predstavniki, ki bo objavljeno danes, ob zaključku obiska.

Razen tega pa priča o prijateljstvu med obema deželama tudi izredno toplej sprejem, ki so ga predsedniku Titu predili ne le uradni predstavniki Francije, marveč tudi preprosti ljudje v vseh krajih, ki jih je Tito obiskal.

— Pogajanja o razorožitvi v ožjem obsegu OZN za razorožitve o stvarnih obetov, da bo kmalu prišlo do znižanja vojaških stroškov in do ublažitve tekmovalnosti v oboroževanju — prinesla zgolj lepe besede, na koncu pa še medsebojne obdolžitve. Zahodni predstavniki vale krivdo za neuspeh pogajanj na sovjetskega predstavnika Gromika, ta pa trdi ravno nasprotno. Problem je torej še vedno na mrtvi točki.

— Generalni guverner Cipra John Harding je odločil, da bodo izvršili smrtno kazen nad ciprskim mladcem Michaelom Karaliosom. Na prošnjo grškega parlamenta se je za pomilostitev Karaliosa zavezal tudi predsednik naše Skupščine Moša Pijade. Spomenico z zahtevo po izpustitvi je podpisalo poldrug milijon Grkov. Odlok guvernerja Hardinga je še bolj zaostril napetost na Cipru in povečal ogorčenje v Grčiji.

— V nedeljo je bilo zaključeno zasedanje sveta ministrov Atlantskega pakta. V zaključnem poročilu je poudarek na tem, da »sedanji položaj omogoča nadaljnje miroljubne pobude«. Glavna točka dnevnega reda je bila razširitev dejavnosti Atlantskega pakta na nevojaška področja.

— Podpredsednik kitajske vlade Teng Cu Hui je izjavil, da prevladuje »zadaj« v kitajskem kmetijstvu socialistični zadržni sistem. V 1,8 milijona kmetijskih proizvodnih združenj je združenih 90% kmetijskih gospodarstev.

— Direktor ameriškega urada za mednarodno sodelovanje Holystier je zahteval od Kongresa 4,9 milijard dolarjev za pomoč tujini v prihodnjem proračunskem letu. Od tega bi odpadlo na vojaško pomoč okrog tri milijarde dolarjev.

V TEM TEDNU NABIRAMO SLEDEČA ZDRAVILNA ZELIŠČA

Cvetje črnega trna — oparnice, 400 din;

Rastlino dišeče perle — valdmajster, 120 din;

Lubje krhlike, 60 din, in vsa zelišča kot so bila objavljena v zadnji številki Dolenjskega lista.

Pri nabiranju in sušenju zdravilnih zelišč moramo paziti predvsem na sledeče: Cvetje nabiramo takrat, ko še ni popolnoma razcveteno in je v svoji najlepši barvi. Liste nabiramo take, ki so že popolnoma razviti. Premladih ne nabiramo, ker radi počrtnjo. Rastline nabiramo v času cvetenja, jih očistimo olesenih delov, korenin in porjavelih listov. (Kopitnik nabiramo s korenino). Pri rastlinah, katere ne nabiramo celih, temveč samo vrhnji cvetoči del, smejo biti dolge največ do 20 centimetrov. Korenine izkopljemo po možnosti cele, jih operemo in odstranimo olesenole in trohele dele. Debelejše korenine (beladone, repine itd.) prerežemo večkrat po dolgem. Regratovih ne smemo rezati.

Cvete, liste in rastline sušimo v tankih plasteh na prepihu v senci (cvet bezga lahko sušimo na soncu). Korenine, lubje in plodove sušimo na soncu ali na peči. Ako sušimo na peči, moramo po peti položiti late, na late papir ali žakljevino in na tej podlagi sušimo zelišča.

Naš naročnik Janez Matkovič iz Kanizarice 17, p. Črnomelj, je zaradi posledic nezdgo postal 10-odstotni invalid. Državni zavarovalni zavod v Novem mestu mu je na ta račun izplačal 25. aprila 4.000 dinarjev, letos v oktobru pa bodo na povnovnem zdravniškem pregledu tovaršu Matkoviču ugotovili končno stopnjo invalidnosti.

Vsak naročnik Dolenjskega tekočo naročnino, je brezplačno zavarovan proti posledicam nezdgo: za primer 100-odstotne invalidnosti za 40.000 dinarjev, za slučaj smrti pa za 20.000 din.

Inozemsko priznanje Novolesovcem

Delovni kolektiv NOVOLESA, obrat lesne galanterije v Novem mestu je prejel od ameriške tvrdke NEVCO iz New Yorka kot darilo lep radijski sprejemnik. Darilo je kolektivno poslala skupno s posebnim darilnim pismom navedena firma kot priznanje za solidno poslovanje in dobro kvaliteto izdelkov. Vse je dobil prejemnik v darilo kolektiv, so plačali za podarjeni sprejemnik blizu 50.000 dinarjev uvozne carine.

P. R.

zvit. Premladih ne nabiramo, ker radi počrtnjo. Rastline nabiramo v času cvetenja, jih očistimo olesenih delov, korenin in porjavelih listov. (Kopitnik nabiramo s korenino). Pri rastlinah, katere ne nabiramo celih, temveč samo vrhnji cvetoči del, smejo biti dolge največ do 20 centimetrov. Korenine izkopljemo po možnosti cele, jih operemo in odstranimo olesenole in trohele dele. Debelejše korenine (beladone, repine itd.) prerežemo večkrat po dolgem. Regratovih ne smemo rezati.

Cvete, liste in rastline sušimo v tankih plasteh na prepihu v senci (cvet bezga lahko sušimo na soncu). Korenine, lubje in plodove sušimo na soncu ali na peči. Ako sušimo na peči, moramo po peti položiti late, na late papir ali žakljevino in na tej podlagi sušimo zelišča.

Naš naročnik Janez Matkovič iz Kanizarice 17, p. Črnomelj, je zaradi posledic nezdgo postal 10-odstotni invalid. Državni zavarovalni zavod v Novem mestu mu je na ta račun izplačal 25. aprila 4.000 dinarjev, letos v oktobru pa bodo na povnovnem zdravniškem pregledu tovaršu Matkoviču ugotovili končno stopnjo invalidnosti.

Vsak naročnik Dolenjskega tekočo naročnino, je brezplačno zavarovan proti posledicam nezdgo: za primer 100-odstotne invalidnosti za 40.000 dinarjev, za slučaj smrti pa za 20.000 din.

Inozemsko priznanje Novolesovcem

Delovni kolektiv NOVOLESA, obrat lesne galanterije v Novem mestu je prejel od ameriške tvrdke NEVCO iz New Yorka kot darilo lep radijski sprejemnik. Darilo je kolektivno poslala skupno s posebnim darilnim pismom navedena firma kot priznanje za solidno poslovanje in dobro kvaliteto izdelkov. Vse je dobil prejemnik v darilo kolektiv, so plačali za podarjeni sprejemnik blizu 50.000 dinarjev uvozne carine.

P. R.

Kako bo z obračunom električne energije

7. aprila je bil v Ljubljani na sedežu uprave Elektroindustrijskega združenja Slovenije sestank skupnosti slovenskega električnega inženirstva, ki je razpravljal o izvedbi Odloka Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, o spremembah in dopolnitvah pravilnika o splošnih pogojih za prenos električne energije iz javnega omrežja LRS Slovenije, ki je izšel v Uradnem listu LRS št. 37-146 z dne 19. septembra 1955 in tozadevno odredbo o določitvi rokov za naba-

vo in montažo merilnih naprav električne energije. (Uradni list LRS št. 7-29 z dne 15. marca 1956).

Elavsko citiranje odloka je za leto v članku, ki je izšel v Slovenskem poročevalcu 21. aprila po naslovu »Postopna ukinitev pavšalnega obračunavanja električne energije« ter se glasi:

Pavšalno obračunavanje električne energije je postalo v Sloveniji v zadnjih letih precej problem. Bistvo pavšalnega obračunavanja je v tem, da se poraba posameznega odjemalca ne meri po številu, ampak se ocenjuje na podlagi prijavljenih odjemalcev. Vih porabnikov (žarnice, kuhinjski, likalniki, itd.), Razumljivo je, da pod takimi pogoji ni mogoče pričakovati, da bi vsak odjemalec trošil energijo gospodarsko in ekonomično, ker količina porabljene energije ne vpliva na njegove izdatke.

Izvoljeni odjemalci se je po volni približno podvojili. Vsem novim odjemalcem ni bilo mogoče dati števec, ko pa je bila pripravljen števec vsajena doma, elektroizpolnilci so imeli na razpolago potrebne finančne sredstve.

Lani je število pavšalistov v Sloveniji preseglo že 80.000, to je skoraj 80 odstotkov vseh odjemalcev električne energije. Pri nekaterih podjetjih za prenos električne energije je število pavšalistov že preseglo število onih odjemalcev, ki imajo števec. Potrebni so bili takojšnji ukrepi. Zaradi tega je izvršni svet LRS izdal lani septembra odlok o spremembi dobavnih pogojev. Po tem odloku se ne smejo novi odjemalci priključiti, dokler ni na razpolago merilnih naprav. Zaradi tega so tarifni kategoriji za gospodinjstva je dolžan nabaviti števec investitor oziroma lastnik stanovanjske zgradbe, za odjemalce drugih kategorij pa odjemalci sami. S tem se je preprečilo nadaljnje nastajanje števila pavšalistov.

Razen tega predpisuje odlok, da se morajo montirati števec tudi pri sedanjih pavšalistih. Števec za odjemalce po tarifni kategoriji za gospodinjstva, morajo nabaviti hišni svetilni oziroma lastniki ali upravitelji zgradb, za odjemalce drugih kategorij pa odjemalci sami.

Ta odlok bo nedvomno pripomogel k boljši preskrbi odjemalcev z električno energijo, ker bo preprečil neodgovorno trošenje električne energije, katere namreč vsaki odjemalec mora plačati.

Glede rokov, v katerih morajo biti nabavljeni in montirani števec, pri sedanjih pavšalistih, je izdal uredbu Državni sekretariat

Zdrava in higieno pripravljena prehrana večja storilnost in daljša življenje

S skupščine okrajne trgovinske zbornice OBRTNI KREDITI, PROSTORI, PREVOZNA SREDSTVA IN KADRI glavna vprašanja za nadaljnji razvoj trgovine

Trgovina je v našem gospodarstvu posrednik med proizvodnjo in potrošnjo, je natančen regulator kupne moči prebivalstva, njegovih zahtev in želja, s tem pa tudi zanesljiv svetovalec proizvodnji. Trgovina mora po najkrajši in seveda najcenejši poti posredovati blago od proizvajalca do potrošnika. V kolikor doslej trgovina ni bila v celoti kos tej nalogi, so bili vzrok za to številni razlogi. Lahko pa trdimo, da se odgovorni ljudje v trgovini zavedajo vloge trgovine v našem gospodarstvenem sistemu, kar je pokazal tudi občni zbor Trgovinske zbornice 20. aprila v Novem mestu.

Na območju novega okraja poluje 219 trgovin na drobno in 8 trgovskih podjetij na debelo. Nasproti letu 1954 se je lani promet povečal za 38 odstotkov, nasproti letu 1953 pa za 58 odstotkov in je lani dosegel vrednost 2 milijard 435 milijonov dinarjev. Pregled prodanih živil in podobnih izdelkov kaže porast v beli moki, testeninah, črnem kruhu, maslah, sladkorju, milu, maslu, mesu in tobačju, padec pa samo pri krompirju, kar je razumljivo sprito spremenjenega načina mletja in

cen. Blagovni promet s tekstilom na drobno se je povečal za 34 odstotkov, z usnjem in gumijskimi izdelki pa celo za 73 odstotkov. Znamo se je povečal odkup vseh kmetijskih pridevkov in zdravilnih zelišč. V trgovini je zaposlenih 810 ljudi, od tega 448 moških in 362 žensk.

KAJ VSE OVIRA VEČJI RAZMAH NAŠE TRGOVINE

V izredno plodni razpravi so delegati na skupščini obravnavali zlasti vprašanja, ki ovirajo še uspešnejše poslovanje trgovine. Na splošno imajo trgovska podjetja premalo obratnih kreditov. Kredite je treba povečati zlasti kmetijskim zadrugam in ostalim trgovinam na drobno, sorazmerno pa tudi podjetjem na debelo. Dosedaj so vse prošnje za povečanje obratnega kredita ostale brez odgovora. Neredna preskrba z nekaterimi vrstami potrošnega blaga je velikokrat posledica premajhnega obratnega kredita. Še vedno velja praksa, da nekatera proizvodna podjetja zahtevajo plačilo vnaprej.

Odločno se je treba boriti proti monopolom v trgovini kot tudi proti prevelikemu številu posrednikov. Celjska cinkarna prodala celotno produkcijo mo-

dre galice samo dvema podjetjem v Sloveniji. Tako so vsa ostala trgovska podjetja primorana, da od teh dveh grozostov kupujejo galico, kar blago samo podraži. Prav tako je treba odpraviti dražbeno mesto za uvoženo blago, posebno za živilske predmete in nameste to določiti maržo.

Kontrola kvalitete živil je treba izpopolniti. Nepravilno in seveda dosti dražje je, če kontrolirajo kvaliteto živil šele pri trgovski ali celo delatstvu. To kontrola bi bilo potrebno uvesti predno gre blago iz tovarne. Tako ima na primer novomeško eno podjetje ROG sedaj v skladišču okoli 6 vagonov moke, ki po ugotovitvah živilskega laboratorija ni primerna za prehrano ljudi. Če bi moko kontrolirali pri odvozu iz mlina ali vsaj na železniškem križišču v Sevnici, bi odpadli stroški dvakratnega prekladanja in prevoza do skladišča in nazaj. Tak primer se dogodi večkrat.

Slovesno smo DAN DE LA praznovali

Vreme nam ob letošnjem prvem maju ni bilo naklonjeno, saj je deževje tik pred praznikom preprečilo mnogo izletov in odprti prireditve. Navzlic temu pa je bilo vzdušje v vseh krajih zares praznično in še v večji meri kakor doslej so tudi kmetje praznovali 1. maj z delovnim odmorom. Slavlja so se začela:

V Novem mestu

Že 26. aprila zvečer, ko je bila na lepo okrašenem Glavnem trgu slavnostna akademija v počastitev 27. aprila, obletnice ustanovitve OF, igrala je Mestna godba, ob 27. aprilu in 1. maju pa je govoril predsednik občinskega odbora SZDL, Ludvik Golob. Združeni pevski zbori PD Dušan Jereb, »Novoteksa« in bršljišne Svobode so lepo zapeli več pesmi, prireditev pa so zaključili z Internacionalno. Mladinska organizacija na gimnaziji je priredila prvomajsko proslavo v soboto 28. aprila v dvorani DLP z lepo pripravljenim sporedom. Kolektiv »Novoteksa« je organiziral 29. aprila celodnevni izlet v Semič, mnogi drugi kolektivi pa so priredili vrsto internih proslav. 1. maja zjutraj je igrala budnica Mestna godba, povsod pa so vihrale zastave s hiš, medtem ko so bile izložbe lepo okrašene.

Slavje v Črnomlju

Delovni ljudje Bele krajine so pričakali letošnji Praznik dela zelo praznično. Naselje z nase-ljem, vas z vasio se je kosala, kdo bo postavil višji in lepše okrašen mlaj.

Kolektiv po podjetjih in ustanovah so imeli interne proslave že v soboto pred praznikom. Stevilni Črnomljičani in okoličani so se pripravljali, da obiščejo Mirno goro. Mnogi obisk je zavrla nestalo slabo vreme in le oni, ki niso hoteli kloniti, so se podali na predvečer 1. maja na Mirno goro, kjer so v prav lepem pomladanskem vremenu preživeli največji delavski praznik. Najbolj pestro so praznik pričakali rudarji iz Kanjarice. Zborovanje v proslavo 1. maja so imeli že v soboto popoldan. V nedeljo pred praznikom so dvignili sredi Kanjarice zelo visok mlaj. Na predvečer praznika so imeli proslavo s pestrim programom v svoji dvorani. Po proslavi so se prepeljali na Maverlen, kjer so podkurili velik kres, viden po vsej Beli krajini, ob njem pa so rudarji z družicami zapeli več parti-zanskih in narodnih pesmi. Na praznik so v zgodnjih jutranjih urah z ostreljavjem min opozorili na slavnostni dan vse prebivalstvo od Kanjarice do Črnomlja. 1. maja so kanjarski rudarji sprejeli v goste tudi

svoje stanovske sotovarše iz Trbovelj. Trboveljski rudarji so bili nad preživetim prijetnim majskim praznikom navdane zadovoljni in so odnesli s seboj v trboveljski revir prav lep spomin na Belo krajino.

V Šentjerneju

so organizirali lepo uspešno slavnostno akademijo, na kateri so sodelovali pevci, tamburaši, recitatorji in Stanko Hladin, ki je govoril o delavskem prazniku. Mladinke Partizana so nastopile s prostimi vajami, folklorna skupina pa z narodnimi plesi. 1. maja zjutraj je igrala godba na pihala budnico. Popoldne je bila na Vrhovnem pri Orehoviču proslava praznika dela, združena s praznovanjem občinskega praznika — spomina

Lipju in Ajdovcu, kjer so igrali Klopčičevo igr »Matji«.

V Kostanjevici na Krki

so počastili 1. maj z vsakoletnimi izlety hi koci na Polomu, kjer je vreme pokvarilo običajno množičnost. V mestu so vrtili slovenski film Vesno, šolsko vodstvo pa je razdelilo vsem otrokom brez staršev blago ali penilo. Pozdrav pomaži, otvoritev otroškega vrta, igranja in letnega celovadišča so zavojlo slabega vremena preložit.

V Semiču

so proslavljali 27. april in 1. maj v zastavi in s kresovi, proslavo pa so imeli 28. aprila v pro-svetni dvorani, ki je bila nabito polna. Nastopili so pionirji in pi-

je bilo na Mirni gori precej iz-letnikov.

Prireditve v Metliki

Tudi Metlika je svečano pro-slavila obletnico ustanovitve OF in delavski praznik. V soboto 30. aprila zvečer se je na Trgu svobode pred spomenikom Belokranjskega partizanskega borca zbrala velika množica Metličanov in okoličanov. Na spodnji ploščadi grajskega vrta, okrašen z zastavami in zelenjem, je zbranim govoril o pomenu delavskega praznika ravnatelj gimnazije Ivan Zele. Vso svečanost so povzdignili tudi domača godba ter pev-ska zborja takojšnje vojaške gar-nizije in metliškega prosvetnega društva.

Na delavski praznik, 1. maja dopoldne, je mesni odbor Zveze borcev na metliškem pokopališču odkril spomenik sedmim padlim borcem in štirim žrtvam fašizma, katerih ostanki so bili prejšnji mesec preneseni v skupni grob. Tako se je Metlika oddolžila zadnjim tihim junakom in tvor-cem naše svobode, katerih imena se zdaj svetijo na črni marmorni plošči, njim v spomin in hkrati v znak naše hvalečnosti. Moški in gimnazijski pevski zbor ter godba na pihala so dali poudar-ek tej žalni svečanosti, na kateri sta govorila Božidar Flašman in predsednik ObLO Franc Jak-ljevič.

Osmutek spomenika in intimno urejeno okoličje je zamisel stud. arh. Mladene Hanzljeve.

Dobro prireditve pa so bile ob 27. aprilu in 1. maju tudi v Toplicah, Trebnjem, na Mirni, v Mokronogu, Straži in naših ostalih krajih, kjer so delovni ljudje pozdravili Praznik dela s cvet-jem, zastavami in z veseljem nad našimi delovnimi uspehi.

Samo trije člani novozvoljene-ga delavskega sveta podjetja No-voles so manjkali na prvi seji 4. maja. Zaradi bolezni so bili opravičeni odsotni. Na prvi seji sta predsednika delavskega sveta in upravni odbor poročala o do-sejanem delu. Še poprej pa je volilna komisija poročala o po-toku volitev. Udeležba 99,1 odstotkov in to, da je s najmanj-šim številom glasov izvoljen član novega delavskega sveta do bil še vedno nad polovico vseh oddanih glasov, dokazuje, da so bile volitve dobro pripravljene in uresničene s tujem odgovornosti za pravilno vodenje podjetja.

Od julija 1964 je imel prejšnji upravni odbor 21 sej. V tem času so bili v podjetju doseženi več kot lepi uspehi. Preteklo leto so izpolnili plan s 147 odstotki na-vzlic težavam s surovinami. Pod-jetje se je s svojimi izdelki uve-ljavilo zlasti na inozemskem tr-žišču in nima težav pri prodaji proizvodov. Dosegli so znižanje polne lastne cene z novim na-dnom proizvodnje, štednjno mate-riala in zviševanjem storilnosti. Na zagah so presegli predvideno stopnjo izkoriščanja surovin na-vzlic zastarelim napravam. Na obratu Soteska so s tem samo lani prihranili 2 in pol milijona din-arijev, na obratu Straža so lani povečali proizvodnjo napro iz-proizvodni v letu 1954 za 3,79 odstot.

Počastitev 11. obletnice osvoboditve Novega mesta

V torek, 8. maja zvečer so člani Zveze borcev vseh novo-mških terenov na povabilo od-bora ZB II. terena napolnili dvorano v Sindikalnem domu. Proslavili so 9. maj, 11. oblet-nico osvoboditve Novega mesta in zmage nad fašizmom. O po-menu tega zgodovinskega dneva je govoril sekretar obč. odbora ZB Vrančič Bogdan, nakar je skupina vojni invalidov obču-teno recitala Jakopčevu Opo-roko padlih tovarišev, pevski zbor PD Dušan Jereb pa je zapel esne pesmi. Udeleženci so zborne recitatorje in pevce navdušeno nagradili z aplavzom in se razšli z željo, da bi od-bor organiziral večkrat takšne prireditve, ki krepijo tudi družabnost organizacije Zveze borcev.

Novoles K NOVIM USPEHOM

ka, na obratu lema galanterije v Novem mestu pa so dvignili sto-ričnost za 9,00 odstotka. Navzlic povečanju osebnim prejemkom so lani dvignili vrednost proizvo-dnje na en dinar plačnega sklada iz 6,10 din na 6,41 din ali za 5,08 odstotka.

Za predsednika delavskega sve-ta so ponovno izvolili tovariša Martinčiča, ki je bil doslej na tem položaju dve leti. Ker je iz-kušeni in bo imel za pomoč pri delu celoten delavski svet, 14-članski upravni odbor, nekaj ko-misij za posamezne naloge delav-skega samoupravljanja in tehnič-no vodstvo, so menili, da bo lahk-o še uspešneje vodil delavsko samoupravljanje podjetja. To-variš Martinčič je pozval člane DS, naj se nenehno uče, naj se se-znanjajo s celotno gospodarsko problematiko in državi, prav tako z obveznostmi podjetja do dru-gih in drugim vprašanji, ker bo do-le tako lahko kos odgovornim nalogam, ki so jih v imenu dru-gbe in kolektiva dolžni izpolnje-vati.

Predsednik dosedanjega uprav-nega odbora Karel Vitane je po-

udaril, da je delavsko samo-upravljanje v podjetju poglavo krepke korenine. Ker je tudi di-riktor podpiral to rast in vsa vprašanja podjetja prepustil v re-sjevanje delavskemu svetu, odno-sno jih je reševal skupno z rja-m. Člani kolektiva. Za razsojanje manjših prekrškov posameznikov so izvolili disciplinsko sodišče in disciplinske tožila.

Težavno vprašanje obratnih prostorov podjetja bo za določen čas še nerešljivo vprašanje in delavski svet se bo moral truditi, da v okviru teh možnosti usmeri kolektiv k nadaljnjemu dviga-nju storilnosti, k varčevanju z materialom in obdržanju sedanje kvalitete izdelkov. Kolektiv se je pridružil tekmovanju sorodnih podjetij v Sloveniji za doseganje gornjih nalog in nadaljnjo stro-kovno in politično izobraževanje članov kolektiva. Kateremu so tudi doslej povečali veliko paž-njo ter pri tem dosegli pomembne uspehe.

Direktor Stane Smid se je za-hvalil dosedanjemu delavskemu svetu za sodelovanje in priprade-vanje ter poudaril, da želi prav tako tesno sodelovanje tudi z novim delavskim svetom.

Napredek kmetijske zadruga v Straži

V nedeljo 22. aprila je bil v Straži občni zbor kmetijske za-druga. Upravni in kmetijski od-bor sta polagala pred zadrugi-ko, obratun dela za leto 1955.

Tovariš AS je v obširnem po-ročilu opisal delo upravnega odbora in težave, na katere je naletel v času mandata. Dobe. Statistično je prav lepo orisal dvig kmetijske proizvodnje na vsem področju kmetijske zadruga in pri posameznikih.

O delu pospeševalnih odsekov je poročal predsednik kmetijs-kega odbora Jože Dular. Naj-večje uspehe je dosegel živino-rejski odsek, ker so zanj tudi najboljše pogoji. Najvišja molz-nost je bila dosežena s 3080 kg mleka, povprečno pri 76 kravah pa 1.864 kg s 4,8 odstotkom tol-šče. V preteklem letu je od-bor priredil razstavo, na kateri so živinorejci razstavili 136 glav rodovniške živine.

Za večji hektarski donos je zadruga dobavila svojim članom 17.000 kg semenskega krompirja, 4.000 kg semenske pšenice, 400 kg semenske ječmene in 500 kg ovs. Kmetijska zadruga je svojim članom brezplačno po-skropila sadno drevje in doba-vila 700 jablanovih in 120 češpljevih dreves za sajenje.

Tudi žene zadruga niso sta-le križem rok, je poudarila v poročilu Marija Tomičeva. Ime-le so tečaj za konzerviranje in pokazale uspeh na razstavi v počastitev občinskega praznika. Organizirale so rejsko sređišče za štajersko kokoš in nabavile

KAJ PA HIBRIDNA TRTA?

Po vaseh zelo veliko razprav-ljajo o predpisani taksi za hibi-rdno trto, manj pa o tem kako si pridobimo čiste nasade in plemenite trte.

Zdi se mi potrebno opozoriti vinogradnike, ki imajo hibridne nasade, da začno čim hitreje čistiti svoje vinograde, da bi se jim izognilo škodljivim škodljivcem. Da to dosežemo, moramo trs-takoj obrezati na tri čepce. Pri tem delu prav posebno pazimo, da so čepci kolikor mogoče blizu tal in da stojijo vsakebi. Vse one po-ganke, ki jih poganja trs, pa mo-ramo sprosti odstranjevanje, in to spomlad. Tudi poganki, ki silijo iz šmarčnice podlage prvo leto, moramo uničiti, če hočemo imeti srečo s cepljenjem.

Ko dosežemo čepovi poganki višino okrog 3,5 dm, jim skrbno odstranimo vrhe, da jih okrepimo v spodnjem delu.

Cepimo vse tri poganke, da dobimo od tega vsaj en dober prijem. Cepili pa bomo le takraz, ko poganki vsaj za silo ostenijo in ko postanejo debeli ko svinč-nik.

J. L.

Lepa pridobitev vasi Gorenji vrh

V rojstni vasi narodnega hero-ra Jožeta Slaka-Silvota v Goren-jem vrhu pri Dobruku je ob vsaki suši primanjkovalo vode. Lani so vaščani zaprosili okrajni ljudski odbor za pomoč, da bi si zgradili vaški vodnjak. OLO je njihovi prošnji ustrelel. Prav te dni so dokončali gradnjo vaškega vodnjaka, ki ima prostornine 200 kubikov. Vode bo dovolj za vas, ki ima okrog 11 gospodinjstev. Vod-njak je zgrajen po higienskih predpisih. Vse delo so vaščani opravili sami in pri tem poka-zali zelo veliko vztrajnost, saj delo ni bilo lahko. Sedaj bodo uredili še prostor okoli vodnjaka in zasadili drevje, v bližini pa postavili tudi spomenik svojemu sovaščanu Jožetu Slaku in osta-

1000 avtomobilov

Tovarna »Crvena zastava« v Kragujevcu je na začetku lanskega leta začela izdelovati prve domače potniške avtomobile na pod-lagi licence italijanske firme »Fiat«. Nedavno je ta tovarna poslala na trg svoj tisoči avtomobi-

Prečenska opekarna bo letos spet ustregla mnogim s prvovrstnim izdelki

Izpit tekstilne industrije

Sirokovna razstava tekstila v Ljubljani je pokazala, kako zelo se je razvila tekstilna industrija pri nas

Tisoči in tisoči so zadnje dne-ve ali skozi razstavne paviljone Gospodarskega razstavišča v Ljubljani, kjer je razstavljalo 131 tekstilnih podjetij iz vse države in 23 podjetij iz tujine, najrazličnejše izdelke od jute do kamgarov in nylon tkanin. Marsikdo se je ob tem ogledu nehoti spomnil, kako je bilo še pred leti. Trgovine so imele le nekaj vzorcev blaga, še tega je pogosto primanjkovalo. Kdor je bil takrat malo bolje obveščen, smo nehoti domnevali, da je dobil obloko iz tujine. Zdaj pa...

»Človek kar verjeti ne more, da so vsi ti izdelki prišli iz naših tovarn,« se je marsikdo z občudovanjem ustavil ob lepih tkaninah za žensko perilo, ob najrazličnejših okusno barvnih vzorcih tkanine, ob mnogih vrstah blaga za obleke podjetja Br. Kršmanovič, Paracini itd.

Med razstavljenimi vzorci teh in nekaterih drugih podjetij so mnogi taki, ki jih lahko s ponosom postavimo v isto vrsto z blagom inozemskih tovarn. Kaj je bilo obiskovalcem naj-bolj všeč? Ženske so z zani-manjem ogledovale blago za ženske obleke, ki so jih raz-stavljala podjetja iz Tetova, Skofje Loke, Kranja, Domžal, Maribora, pogledi so se jim ustavljali na elegantnih vzorcih perila in volnenih pletenin, iz-deikov Angore, Belokranje, R. Pavlovič, Niš, Mara, Osijek, Račica, Svilanti in drugi. Najraz-ličnejše vrste tekstilnega blaga so dokazovale, da je naša tek-stilna industrija v poslednjih letih močno napredovala. Raz-en znanih tekstilnih tovarn iz vse države se je na razstavi poja-vila tudi vrsta manjših podjetij, ki prav tako izdelujejo zelo praktične predmete.

Z Dolenske je vsekakor naj-več zanimanja požel paviljon Novoteksa iz Novega mesta, ki

je razstavil volnene in polvol-nene tkanine (zlasti noviteta volneni deleni), kamgarne, twee-de ter tkanine iz stanične volne. Kamgarne Novoteksa so že do-sej znani po svoji kvaliteti in zato so tudi na razstavi obisko-valci z zanimanjem ogledovali okusne vzorce. Nov izdelek No-voteksa — rute, tiskane na vol-nenem delenu, bodo našle go-tovo mnogo kupcev, o čemer priča zanimanje, ki so ga zanje pokazale obiskovalke razstave.

Izmed dolenskih razstavljal-cev naj omenimo še tovarno Belokranjko, ki je razstavljala vrhne volnene tkanine ter raz-ne vzorčne zavese. Industrija perila iz Novega mesta se je predstavila z razno moško kon-fekcijo, zlasti pa z moškimi pe-riom.

Poseben oddelek razstave je bil posvečen različnim tkalskim napravam ter zgodovini tkal-stva, v katerem so prevladovali mnogi zanimivi predmeti doma-čega tkalstva iz Bele krajine.

Razstava tekstila v Ljubljani je bila tako zanimiv prikaz, kaj zmora naša tekstilna industrija.

Razočaran človek si izbira prijatelja previdno. Dobra knji-ga vas pa nikoli ne razočara, zato je vaš najboljši prijatelj.

Ali ste že naročili knjižno zbirko »Kmečke knjige za leto 1957? Za 300 din dobite štiri koristne in poučne knjige: Ko-lektor Kmečke knji-ge za 1957, zanimivo povest Antona Ingoliča U g a s i a dolina, tretji zvezek dr. Grafenauerjeve Zgodovine slovenskega naroda in ing. Franceta Adamiča Ob-novo našega sad-jarstva.

Ce zbirke še niste naročili, storite to takoj! Vpisovanje na-ročnikov bo zaključeno 1. julija. Založba »Kmečke knjige«, Ljubljana, Miklošičeva 6.

»Prokleti davke«

Sonce pravkar jemlje zadnje krpce nege po dolinah, prosjone-rebri pa je že osušilo.

Na semenj grevat pravi kmet in pokaže na otroka. — To je moj sin.

Beseda spet zastane in vsi tri-je gremo spet tiho po cesti in gledamo okrog.

— Jaz sem tu domačin, rečem. — Kmalu bom doma.

Kmet gleda tiho po gorici. Ne-nadoma izproži roko in pokaže vinograde: — Prekleti davki!

»Prokleti davke«

Sonce pravkar jemlje zadnje krpce nege po dolinah, prosjone-rebri pa je že osušilo.

Na semenj grevat pravi kmet in pokaže na otroka. — To je moj sin.

Beseda spet zastane in vsi tri-je gremo spet tiho po cesti in gledamo okrog.

— Jaz sem tu domačin, rečem. — Kmalu bom doma.

Kmet gleda tiho po gorici. Ne-nadoma izproži roko in pokaže vinograde: — Prekleti davki!

»Prokleti davke«

Sonce pravkar jemlje zadnje krpce nege po dolinah, prosjone-rebri pa je že osušilo.

Na semenj grevat pravi kmet in pokaže na otroka. — To je moj sin.

Beseda spet zastane in vsi tri-je gremo spet tiho po cesti in gledamo okrog.

— Jaz sem tu domačin, rečem. — Kmalu bom doma.

Kmet gleda tiho po gorici. Ne-nadoma izproži roko in pokaže vinograde: — Prekleti davki!

Nič novega ni v sušiški dolini

Zdi se mi, tovariš urednik, da ne boste našli v teh vrsticah čisto nič primerne za tisk. Pomlad je tudi pri nas, če je to, kar je zdaj, pomlad. Po naši dolini je doslej vse dneve vla-kelel veter. Skoraj do kosti. Sneg še čudno, da je pobralo sneg. In stari ljudje skoraj vsak dan umirajo. Najraje ženske. Ni še dolgo, kar smo pokopali Grilo-vo mater iz Dobindola. Stržano-vo mamo iz Sušice, Polono iz Podlubanca in Dolinarjevo v Ljubna. Se prej, v dneh hude-ga mraza, pa nam je zmiznila Muhabrenčeva Matilda.

Starkina smrt

Kdo bi vedel, kako je preži-vela zadnje ure. Pri nas so ljud-je že dolgo prej govorili: »Ne-kega dne bo kar ostala v bajti.« Muhabrenčeva Matilda so po-nikli ljudje daleč okrog. V mla-

dosti je bila baže lepa ženska in prvovrstna kuharica. Služila je menda pri neki gospodi v Ko-čevju in se tam tudi naučila nemščine. Naša vas pa jo je pozna-la le kot hudo staro in slabo-umno. Z razgrzanim cekarjem je hodila po hišah in glasno vzdihovala. Včasih je prisleda med koslom k mizi in dobri ljudje so ji dali poseben krož-nik krompirja, fižola in repa. Naj je. Otroci so radi tekali za njo in živčigali, da je v onemogli ježiti pobirala kamenje. Nekje je menda imela sina, ki ni vedel dosti zanj, zato so pravili ljud-je, da je sama na svetu. Vsek-mesec je obiskala, vaški moš-ki in ji prinesel poldrug tisočak občinske podpore.

Kdo bi vedel, kako je preži-vela zadnje ure. Ko so jo našli vaški otroci, je bila že en dan mrtva. Se prej je okrog sebe

razstrela vžigalice, potem ko je zamaš poskušala podkuriti peč. Stisnila se je bila v pod-peček, da bi ji bilo topleje. Ta-krat ko so jo našli, je bilo zunaj v veži njene bajte 25 mraza in za komolec široka odprtina v steni.

Dva dni nato smo imeli po-greb Na Matildin vgrah le no-šila skoro vsa naša vas in še ljudje od drugod. Kajti ljud-je so imeli Matildo navsezadnje le radi. Prišel je tudi njen sin.

Njen sin zdaj prodaja Matil-dino bajto na obronku lubanske gorice menda za trideset tisoča-kov.

Kroš Domine

Kraljev Domine je še čisto mlad fant iz Vrhnane. Vsaak dan ob pol petih zjutraj vstane in gre tričisto metrov daleč na Vršna sela. Vsaak dne se vozi v Novo mesto in tja zvečer spet do-mov. V Novem mestu je mizar-ski pomočnik a pri nas novi predsednik mladine.

Kroš Domine

Kraljev Domine je še čisto mlad fant iz Vrhnane. Vsaak dan ob pol petih zjutraj vstane in gre tričisto metrov daleč na Vršna sela. Vsaak dne se vozi v Novo mesto in tja zvečer spet do-mov. V Novem mestu je mizar-ski pomočnik a pri nas novi predsednik mladine.

Ko so pri nas mladi ljudje uprizarili igr »Kam iz zadreg«, pride tudi on na oder. Ljudje so tistega popoldneva čudno vznemirjeni. Kako tudi ne, saj

Kroš Domine

Kraljev Domine je še čisto mlad fant iz Vrhnane. Vsaak dan ob pol petih zjutraj vstane in gre tričisto metrov daleč na Vršna sela. Vsaak dne se vozi v Novo mesto in tja zvečer spet do-mov. V Novem mestu je mizar-ski pomočnik a pri nas novi predsednik mladine.

Ko so pri nas mladi ljudje uprizarili igr »Kam iz zadreg«, pride tudi on na oder. Ljudje so tistega popoldneva čudno vznemirjeni. Kako tudi ne, saj

Ko so pri nas mladi ljudje uprizarili igr »Kam iz zadreg«, pride tudi on na oder. Ljudje so tistega popoldneva čudno vznemirjeni. Kako tudi ne, saj

Ko so pri nas mladi ljudje uprizarili igr »Kam iz zadreg«, pride tudi on na oder. Ljudje so tistega popoldneva čudno vznemirjeni. Kako tudi ne, saj

Ko so pri nas mladi ljudje uprizarili igr »Kam iz zadreg«, pride tudi on na oder. Ljudje so tistega popoldneva čudno vznemirjeni. Kako tudi ne, saj

Gledališče Slovenskega Primorja Čimveč takih tečajev

na Dolenjskem

Gledališče Slovenskega Primorja je 19. in 20. aprila gostovalo v Novem mestu in Črnomlju, kjer je tudi zaključilo turnejo po Sloveniji. V dolenjski metropoli so Koprčani uprizorili vsa tri dela vsakokrat pri polni dvorani (Marin Držić: Boter Andraž, Vasja Ocvirk: Srečno, ljudje in A. Marodič: Na dnu kelihov). Takoj lahko ugotovimo, da smo bili presenečeni ob umetniškem podajanju mladega ansambla. Potujoče gledališče, ki redno gostuje na 46 odrih po Primorskem, je seveda edinstveno v Sloveniji: v dveh letih obstoja je dalo 14 premier, 260 predstav pred 70.000 gledalci. Povsod jih toplo sprejemajo, ker posredujejo svojo gledališko kulturo posebej.

Ze s prvo uprizoritvijo komedije hrvaškega pisca M. Držića (18. stol.) »Boter Andraž« so si osvojili publiko. Tipično renesančno komedijo v 3 dejanjih iz 16. stol. »Dundo Maroje« je prenameril M. Potes, na slovenska tla pa presadil M. Rupel. To je Držićeva najboljša komedija, najbolj pester po situacijski komiki, saj diha s prizorišča žive renesančne razposajenosti. Naše ljudi prenese kot slučajne potnike v renesančni Rim. Lahko mislimo sin botra Andraža, kupca iz Vipave, Drečje, zapravlja v mestu očetov denar z neko Lauro, doma pa ima nevesto Špelo. Dejanje zapleta in prepleta služabnik, ki voo pisano družbo dekel in slug voo preko mnogih intrig ter mu ničesar ne uide, kar bi bilo važno v dramaturškem smislu. Pisatelj je ustvaril živo galerijo gledaliških tipov in jih plastično prikazal, nasmehne pa se zaljubljenosti, grabežljivosti, primitivnosti naših ljudi in monotonosti renesančnega Rima. Končno se seveda vse dobro konča. Lahko bi rekli, da je bolj humoristična kot satirična. Nad vso družinsko razleg Medvežev smeh, smeh duhovitega sluga, ki je pravzaprav predhodnik Beaumarchaisovega Figara. No, to bi še ni junač iz ljudstva, ki bi šel v boj za najosnovnejše človekove pravice, pač pa je eden tistih večno lačnih služabnikov, ki so primorani, da si s prevaro služijo kruh in dobijo pod soncem komček sreče, čeprav največkrat za ceno batini. Čez 200 let pa bodo tudi takih služabnikov tisti, ki bodo n. pr. v Franciji iznenadili napredno dvorno aristokracijo Ludvika XVI. Takih tipov ima Držić mnogo, tipov naših slug in služabnikov, ki so psihološki dognani in govore naš jezik. S tem je razbil stereotipno italijansko komedografsko shemo in ustvaril — našo gledališče v času, ko je bilo še malo evropskih gledališč, ki bi pokazala svojo samoniklost, kot jo je pokazala hrvaška gledališka umetnost. Z odra je spregovoril po domače, globoko, zdravo gledališko besedo, ki je bila tako močna, da je bila tudi temelj poznejši umetnosti. Uživali smo ob tej globoki, domaći besedi, ki človeka razvedri, posebno se zato, ker so ko-

medijo doživeto interpretirali koprski igralci. Režiral je Srečko Tlič, ki je postavil tudi sceno.

Za dijake so Koprčani uprizorili zelo uspešno noviteto mladega avtorja Vasje Ocvirke »Srečno, ljudje«, dramsko etudo v dveh delih z medigro v režiji F. Kosmača k. g., katere dejanje je postavljeno v dolenjske hribe med italijansko okupacijo. Zamišlja se zelo posrečena. Bolno kmečko dekle doživlja ob pripovedovanju, kako ljudje okrog nje dobivajo svoj obraz: oče njenega otroka Jernat kot komandir legistov; njen oče, ki ji pomaga legistom; mati, ki je dobra s partizani; partizan Murn, ki ga vzljubi in reši begolastičnih vezi. Nazadnje Jernat in Murn padeta. Medigro, ko na posrečen način upodobi sanje ukenjenega partizana Murna, je bila tako doživeto zaigrana, da je vsem zastal dih. Posamezne slike se vrste pred nami, vedno globlje prodiramo v odnose med ljudmi, ki so prikazani zelo dramatično in s človeško toplino. Bil sem pri vseh treh predstavah in ugotavljam: To morejo umetniško podati samo ljudje, ki so prežeti z igralškim idealizmom in ustvarjalnim hotelom, in je treba čestitati ansamblu kot celoti. Polna dvorana dijakov, ki so doživeto spremljali potek igre, je bila

dokaz, da je etuda dosegla svoj namen.

Druga večerna predstava Koprčanov je bila drama hrvaškega pisca A. Marodiča »Na dnu kelihov« v režiji Srečka Tliča. Prizorišče je zagrebški Kaptol okrog l. 1730. To je čas najsilnejše dobe visokega klera, ki tesno sodeluje s fevdalno gospodo. Razkošne kraljeve palače, prelatski dvorci, prevare in zahrbtnost, kupovanje časti, klečeplastvo, ljubavne avanture in umori — na drugi strani pa veliki davki, fevdalci zapravljajo državni denar, skratka: mrčne afere za afero, zločin za zločinom. To je čas, ko dozoreva francoska buržoazna revolucija, ko zakoni ekonomsko-družbenega razvoja pripravljajo tla za bodoči spopad med fevdalci in meščani, ko meščanstvo dviga svoj glas in je v tem času zagovornik vseh tlačanih, tudi tiste matere Požgajev iz Vrbovca, ki ji kanonik Grgur pl. Skerlec oskrni lastno hčer in jo da mučiti kot čarovnico, da doseže višjo čast. To je čas, ko vlada strogi ceremonijal, ki izkrivlja značaje; čas, ko vlada carstvo laži in se smatra iskrenost za nekaj primitivnega in neumega. Samostani in dvorci so polni razvratneži, ljudje v njih sladostrastneži, svetni in cerkveni velikaši pa nosijo nasproti ljudstvu srednjeveške ma-

ske, za katerimi se skrivajo preživeli zakoni, ki pošiljajo ljudi v temnice, grajske stope, na galeje in na smrt. Toda na obzorju se že vidi, raste nepremostljivo sovraštvo med vladajočimi in brezpravnimi ljudstvom; moralno vladajočega razreda — degenerirane aristokracije vseh vrst — pa rušijo meščani, nižji kler in tudi proletarij. — V tako okolje je Marodič postavil svoje ljudi. To sicer ni drama v pravem pomenu besede, kajti osebe in njih usode so zaradi opisovanja politisne od stran in niso dramatične. Značaje si morajo namreč risati osebe same, tu pa jih pisatelj, včasih sicer grobo, vendar tako efektivno, da dajo gledalcu podoba stoletja. Karakterje mora drama prikazati v dejanju, ne v opisovanju, in dognati nujnost konca. Prizori pa so zrežirani tako spretno, da pritegnejo gledalca, ki se popolnoma vživlja v situacijo. Vsa masivna scenarija je preračunana na efekt, prav tako dialogi in vsebina sploh. Brez dvoma pa so igralci pokazali ob tej dramatičnosti rasti.

Ne bom karakteriziral oseb v vseh treh delih. Ansambel je zlit celota. Igralci žive na odru in dajo prepričljive podobe, zato pritegnejo gledalca, da jim sledi vse čas in ne puste, da bi se doživljanje pretrgalo, zato so vtisi močni in trajni. S svojo umetnostjo so nas navdušili.

Prof. Tone Trdan

Iz Sadije vasi nam pišejo takole:

»Letošnjo zimo je bilo pri nas precej živahno. V vasi smo imeli okrajni kmetijsko-gospodinski tečaj, ki je končal svoje delo 10. aprila. Z delom in uspehom tečaja smo bili zelo zadovoljni, saj so dekleta v tečaju veliko pridobila. Poleg splošne izobrazbe so se naučila pripravljati okusno, zdravo hrano iz živil, ki jih pridelamo doma. Za slavnostne priložnosti bodo znale poslej pripraviti tudi razne kuharske umetnosti. Naučile so se osnov šivanja, krojenja, ročnih del, pravilno obdelovanje vrta in »kuhavi« sadije in zelenjavo za zimo. Prepričani smo, da bodo tečajnice svoje pravilno uporabile

in ga posredovale tudi tistim dekletom in ženskam, ki niso mogle obiskovati tečaja.

Da je bilo na tečaju tudi veselo, ga je obiskovala tudi po vsej Sadiji krajini poznana Srečka — harmonikašica. Njo in ostala dekleta se lahko slišali po radiu v oddaji »Po naši lepi deželi«.

Tečajnice so pripravile uspešno kulturno prireditev in nastopile na

Dvoru in v Podturnu. Razveselila nas je prijetna domača pesem, narodni pesni in prizori iz vaškega življenja.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli, da je tečaj lepo uspel. Na novem službenem mestu pa želimo tovarišici Rometovi, voditeljici tečaja, še veliko uspehov za dvig suhokranjskih žensk.

Z.

Udeležence okrajnega kmetijsko-gospodinskega tečaja v Sadiji vasi. Dekleta so zelo zadovoljna s pridobljenim znanjem. »Se bomo šle na take tečaje!« so sklenile ob veseljem zaključku pouka.

Nastopi v Metliki

Metliška igralska družina je v aprilu dvakrat nastopila s Haskovo veseligrso »Dobri vojak Svejk«, v režiji voj. Viktorja Svigljaja, ki je hrati igral naslovno vlogo. Tudi igralska družina iz Karlova nas je minul mesec znova obiskala.

V petek 4. maja so v Metliki gostovali črnomeljski osmošolci iz igrs »Matura«, dva dni kasneje pa so nas na svoji turneji po Dolenjskem obiskali člani šentjakobskega gledališča iz Ljubljane. Schillerjeva »Marija Stuart« je v močni igralski zasedbi, v kateri je nastopila kot gost tudi članica ljubljanske drame M. Sarčeva, bila za številno občinstvo lepo in globoko gledališko doživetje.

27. maja bo okrajni pionirski festival

Navzile raznim ugotovitvam o pomanjkljivosti v delu z mladino, nekatere organizacije in kolektivi še vedno ne smatrajo za potrebno, da bi to delo okrepili. To lahko sodimo po slabem odzivu na okrajnem sestanku zastopnikov ustanov in društev, katerim je poverjeno delo z mladino, ki je bil v Novem mestu 25. aprila. Ni bilo niti enega zastopnika vabljenih kolektivov ne zastopnika okrajnega odbora SZDL ne okrajnega sveta, RK in drugih, bil pa je navzoč zastopnik LMS. V zadovoljivem številu so se sestanku udeležili predstavniki Društva prijateljev mladine iz vsega okraja.

Društva prijateljev mladine so v kratkem času svojega obstoja opravila veliko delo. V tesni povezavi s pionirskimi organizacijami in ob podpori ostalih organizacij dosegajo zelo lepe uspehe. Kjer povezuje in pomoči ni, tam gre seveda težje, tam so uspehi manjši. Na splošno pač še velja, da družbene odgovornosti za pravilno vzgojo mladine še ni čutili povsod. Radi lomimo palice nad »zripeno« mladino, da bi pa šli med njimi in ji pomagali do pravilne vzgoje in izobrazbe, to se nam zdi mnogokrat že preveč in odveč.

Vendar povsod ni tako, kar dokazujejo uspehi v posamez-

nih krajih, ali bolje uspehi posameznih organizacij in društev, uspehi posameznih ljudi, ki smatrajo kot svojo posebno dolžnost delo z mladino. V okraju je že 15 društev prijateljev mladine in 107 pionirskih društev. Da delo DPM in pionirskih organizacij ni brezplodno, nam povedo podatki.

V Mirni peti imajo že dolgo časa zelo delavno pionirsko organizacijo, prav tako delavna pa je tudi DPM, ki šteje 42 članov. V pionirskem odboru deluje vrsta krožkov, tako šahovski, dramski, pevski, telovadni in drugi. Nobene prireditve v Mirni peti ni, pri kateri ne bi sodelovale skupine pionirjev. Dramatski krožek študira izkušnje Jurčeka gre na Triglav. Izkušnje ob prireditvi bodo porabili za izlet na Rab, kamor bodo odnesli vence na grobove partizanske grobove. Pionirji sodelujejo tudi v drugih organizacijah in društvih: 25 jih je v strelski družini, 18 v gasilskem društvu, veliko tudi v ostalih društvih, vseh nad 100.

Posloško izobraževanje kmečkih mladine je prav v Mirni peti doseglo najlepše uspehe. Še štiri zaporedna leta so imeli zimsko kmetijsko šolo. DPM organizira strokovna predavanja, skrbijo pa posebno za otroke padlih borcev in jim pomagajo do boljših učnih uspehov. Res pa je, da v društvu delajo predvsem prostovolni delavci, drugi pa veliko premalo.

V Sentiernju sodelujejo pri delu z mladino prav vse organizacije z DPM na čelu, ki vodi in usmerja vse delo. Na šoli imajo dva pionirska odbora in 8 krožkov. Pionirski pevski zbor šteje 40 pevcev in pevke. Vneto se pripravljajo na občinski festival, ki bo 20. maja. Vse dogodke ob prireditvi, ki jih pri-

pravljajo, bodo dali kot svoj prispevek za gradnjo šole. V maju bodo priredili izlet na Javorovico, kjer bodo obiskali skupni grob padlih partizanov.

Kostanjeviški pionirji so sprejeli obsežen načrt dela. Povprečni uspeh na šoli mora biti vsaj 80 odstotkov. Čeprav so načrt dela sprejeli šele v začetku aprila, ga že z veliko zavestjo in disciplino uresničujejo. Na izlet bodo šli po poteh borcev in obiskali partizanske vasi pod Gorjanci. Zelo pazijo na čistoto v šoli in na učno disciplino. Pomagajo pri urejanju otroškega igrišča in šolskega vrta, tekmujejo v raznih športnih panogah, študirajo igro in se pripravljajo na festival.

Povsod, kjer imajo DPM, se trudijo, da bi uredili otrokom igrišča. Tako upajo, da bodo skušali organizirati tudi vrtec, obnovili in na novo dobro opremiti igrišče v Črnomlju, kjer prav tako nujno potrebujejo otroški vrtec. Igrišča pa urejajo še v Žužemberku, Mokropogu, Sentiernju, Semicu in drugod. Povsod se skrbno pripravljajo na dan pomladi, nič manj pri zadevah pa tudi za občinske festivale in okrajni festival, ki bo v Novem mestu 27. maja, občinski pa bodo pred tem datumom.

Na okrajnem pevskem festivalu bo sodelovalo 14 ali 15 pionirskih pevskih zborov. V Semicu bodo imeli občinski festival dne 13. maja, v Žužemberku pa 25. maja.

Da bodo tudi letos pionirji sodelovali pri Titovi štetaji, ni treba poudarjati; poleg tega bodo imeli še posebne pionirske štetajne proge. Za okrajno pionirsko šahovsko tekmovanje je povsod veliko zanimanje. Na rojstni dan maršala Tita — 25. maja — bodo povsod svečani sprejemci članov v pionirsko organizacijo; v Kostanjevici, kjer so tak sprejem imeli lani 29. novembra, pa bodo ta dan sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo.

Na posvetu so tudi veliko razpravljali o reviji »Mlad svet«, ki je zelo poučno čtivo za vse mladinske vzgojitelje, žal pa je premalo razširjena. Sklenili so, da bodo revijo razširili po vsem okraju, hkrati pa pomagali s primernim gradivom, da bo revija v bodoče še bolj zanimiva, še bolj življenjska in vzgojna. Na koncu moramo ugotoviti, da je o delu DPM in pionirskih organizacij mnogo premalo napisanega v našem časopisu, zato za delo in uspehe teh organizacij javnost premalo ve.

Novomeška Zobna poliklinika in Reševalna postaja

Svet za zdravstvo Oblo Novo mesto je na tretji in četrti seji sprejel sklep, naj Oblo prevzame zobno polikliniko iz kompetence OLO Novo mesto v svojo kompetenco. Razprava je bila precej zanimiva, saj so se spadle pod bivši novomeški okraj, Mor. da bi bilo na mestu za to računati vsilje kilometrine, različno pa odvesti v amortizacijski sklad. Člani sveta so bili opozorjeni, da je nujno treba izboljšati higijenske razmere v Dijskem domu v Smihelu. Nujno je, da se popravijo stanjšica in uredi kanalizacija. V komisijo, ki jo bo imenoval Svet za šolstvo, naj se

domestitev in vzdrževanje. Vsekakor bo treba že v letu 1958 nabaviti tri nove rešilne avtomobile. Storitve Reševalne postaje ni, so le za novomeško občino, temveč tudi za tiste, ki so spadale pod bivši novomeški okraj, Mor. da bi bilo na mestu za to računati vsilje kilometrine, različno pa odvesti v amortizacijski sklad. Člani sveta so bili opozorjeni, da je nujno treba izboljšati higijenske razmere v Dijskem domu v Smihelu. Nujno je, da se popravijo stanjšica in uredi kanalizacija. V komisijo, ki jo bo imenoval Svet za šolstvo, naj se

viključiti tudi: Man Sveta za zdravstvo.

Svet za zdravstvo bo tudi podprl akcijo za pripravo rešilnih avtomobilov. Kri bo dana za potrebe novomeške bolnišnice, ki bo dobila še letos lastno transfuzijsko postajo, kar bo veliko pomagalo zdravstveni službi v bolnišnici.

Svet je predlagal Oblo, naj vnesse v proračun in tako zagotovi sredstva za obvezno cepljenje oseb proti tifusu, davici in kožni sifilis. V komisijo za zdravstveni pregled oseb, ki so zaposlene pri delu z živili, v brvskih obratih, restavracijah, menzah in podobno,

Prav tako odlično je motorka delovala 4. novembra 1954 pri požaru na Malih poljanah, čeprav je žrpala vodo iz navadne mlakuže.

Niž kolikor: se nam je že očitalo, da smo z njo gasili tudi apno. Res — ko je bila na nedeljo popoldne mokra vaja, je napadale zakrival tudi to, da je poleg napadalnega mesta obrnil ročnik še na apno jamo zraven.

V drugi polovici oktobra 1955 so vaščani Dolenje vasi na pobudo Higijenskega zavoda iz Ljubljane (ki jih je tudi materialno podprl) sklenili, da uredijo svoj vodnjak na šolskem vrtu. Zaprčili so, da bi jim z motorko pomagali izčrpati vodo, in usrežili smo jim. Motorka je spet nekaj časa delovala brezhibno, nenadoma pa se je ustavila. Odslej pa je naše društvo stalno blateno in obmetavano z neresničnimi očiki gledalcev. Mrežni čepi upoštevamo z jazo strokovnjaka, zakaj je nastala okvara.

Sedaj pa še nekaj o delu društva. Na prvi seji novega upravnega odbora smo sklenili, da bodo redni sestanki vsako prvo nedeljo v mesecu, ostale seje pa po potrebi, kar tudi vestno izpolnjujemo. Januarja smo poslali dva člana na enomesečni podčastniški tečaj v Medvedo, dva pa v strojniški tečaj v Novo mesto. Pozimi je 12 članov obiskovalo večerna predavanja — trikrat na teden, ali skupaj 52 ur. Dva podčastnika sta predavala o splošnem gasilstvu, učiteljica Barba Jesenšek pa o gozdni požari, PLZ, higieni itd. 11. marca so opravili pred izpitno komisijo izpite, tako da ima društvo sedaj 19 izpravljenih gasilcev. Desetina v rednih vajah pa se upa pometati z marškatro drugo.

Te dni smo si nabavili gasilski voz, ki bo ustrezal našim potrebam. Vključ ošlim finančnim sredstvom se društvo vsesrčno prizadeva za izpolnitev svojih nalog, s pomočjo občine in GOZ. Za moralo gasilcev je pa važno, da vedno gledamo resnici v oči.

Za odbori:
Aljoz Gornc

Dragatuš je praznoval

Lepo sončno vreme je privabilo v nedeljo številne domačine in okoličane v Dragatuš, kjer so že drugič proslavili svoj ljudski praznik. V dopoldanskih urah je bilo slavnostno zborovanje, na katerem sta govorila ljudska poslanca Tone Fajfar in Stane Smid. Opozorila sta navzoče na zgodovinski dan 5. maj, ki bo ostal vedno v spominu prebivalcev tega predela Bele krajine. Ta datum združuje namreč dva pomembna zgodovinska dneva: 5. maja 1935 so se prebivalci Dragatuša uprli nasilju takratne vladajoče kliče, ki je ob državnih volitvah hoteli izigrati tukajšnje volivce z goljufivimi podatki o izidu

volitev. Oblast je takrat poslala nad upravičene nezadovoljnosti svoje zadržanje, ki so uporabljali tudi orožje. Pod streli v množico je padla tudi ena nedolžna žrtev. Devet let kasneje, 5. maja 1944, pa je vsled izdajstva bivšega župnika Flajnskega viražnik napadel Dragatuš iz zraka ter z bombami sesul skoraj celo naselje. Nacisti so pričakovali, da bodo z napadom iznenadili in Dragatuša vrhovni štab NOV, ki se je predčasno zadrževal v kraju.

Po zborovanju so politične in ostale organizacije ter različna društva in kolektivi po svojih predstavniških položjih vence pred spomenik 74 žrtvam padlih za svobodo.

Na stotine je nehijsko urejenih naprav, ki stalno ogrožajo zdravje prebivalstva. To je naš družbeno-zdravstveni problem in Rdeči križ je poklican, da stopi na čelo organiziranih akcij za napredek naših krajev.

Brez transfuzije krvi ni sodobnega zdravljenja. Mnogo hudih bolezni, ki so bile do nedavna še neozdravljive, danes uspešno zdravimo s transfuzijo krvi. Rdeči križ zbira vse, ki so pripravljeni pomagati sočloveku s krvjo

OBVESTILO

VSEM USTANOVAM IN PODJETJEM NA OBMOČJU GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO!

Obveščamo vse, ki si želijo nabaviti drva za kurjavo v zim 1956-57, naj potrebe pisмено sporočijo najkasneje do 31. maja 1956!

Naročil po tem roku ne bomo upoštevali.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

Vsem, ki vprašujejo, koliko stane mali oglas v »Dolenjskem listu«:

Oglas, ki ima do 10 besed teksta, stane 160 dinarjev, vsaka nadaljnja beseda pa še 12 dinarjev.

Oglas lahko naročite osebno v upravi lista v Novem mestu, lahko pa tudi po pošti. V zadnjem primeru napišite ustrezno besedilo in priložite odgovarjajoči znesek v znakmah ter pošljite na naslov:

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA, NOVO MESTO
poštni predal 33

Vsak, kdor želi pisмено naslov malega oglasa, naj priloži v znakmah 30 din za odgovor.

Naročniki DOLENJSKEGA LISTA imajo pri naročilu malega oglasa 50 odstotkov popusta.

Kmet se spet nasmehe: — Samo jaz na primer. Kaj sem imel pred vojno: troje glav živine in nikjer zaslužka. Tako je bilo pred vojno pri nas.

— To je res dosti za kmeta, rečem. Troje glav živine in nikjer zaslužka. Ne da se živeti!

— Seveda se ne da živeti, tudi jaz tako pravim. Saj še sam komaj diham, ko imam devetero glav v hlevu. Zaradi teh prokletih davkov. Zato grem v Črnomelj da kupim se par volov, ga poredim in prodam, ko bo treba. Sena pa je pri nas tudi več kot preveč.

— Sena je preveč? Kaj imate toliko travnikov?

— Jaz že ne, pač pa Državno posestvo Stari log. Stari log zdaj vso prazno kočevsko zemljo okrog nas daje kosit: pol vase, pol za nas, Trave je v prvi košnji do pasu. Najprej nakosimo dovolj za svojo živino, kar mi pa sena od moje polovice ostane, kupi državno posestvo. Navadno po osem din, kakor lani, ali pa kakor je cena. Jaz sem zaslužil lani tako petdeset turljev. Lani je iz neke družine hodilo na posestvo troje žensk za prodajo, pa so punce prinesle po košnji domov devetdeset tisočakov. To je kar precej.

— To je res precej, rečem. — Kaj bi lahko na vaši zemlji reči toliko živine?

— Kako neki? Delati je treba, kjer že delata. To je tisto. Z dav-

pa že ne. Radi bi, da bi šli v skupnost, jaz pa že ne grem nikoli v skupnost. Vsak zase, to se pri nas najbolj izplača.

— Saj se res izplača. Kaj pa trte, boste pri vas plačali?

— Kaj še, jaz bom šmarino kar posekal. Tri leta ni rodi a, letos pa je tako kisla, da je škoda, da bi jo dajali. Ne dam. Kaj pa oni meni dajo? Samo delo mi dajo. Kaj ni res tako? Če pa potlej človek nekako zasluži, so ti pa že na vratu.

— Res je tako. Nič ne dajo, kimam. — Navsilenje! rečem kmetu. — Po tej cesti grem jaz domov. Morda bomo pa kdaj le laže dihal.

— Bomo vraga! pravi kmet in še zamisljen pristavi: — Bi že, če bi nam oni toliko davkov ne nabijali.

Da taka je ta reč z davki... Dolnjeusčani bi se radi, tovariš uredniki, zahvalili v Dolenjskem listu, ljudski oblasti. Rdečemu križu, kmetijskim združenjem, Okrajni združni zvezi in prebivalstvu okoliških vasi za pomoč pri obnovi pogoršle, posebno pa Viktorju Zupančiču, ljudskemu poslancu našega predela, ki se je nesebično zavzel za pomoč pogorele vasi. Navdušeno, kako bi to reč uredili. Prav pomoči ljudske oblasti in pomoči vsega prebivalstva se morajo zahvaliti, da so že skoraj vsa gospodarska poslopja pod streho. Vsaj to zapišite, ko bo pri nas kaj novega, bom pa že napisal članek.

Pa ne bodo nič opravili, to

ŠPORT IN TELESNA VZGOJA

Metj diska — mladinci: 1. Marjan Potrč 35,28; 2. Marijan Hudoklin 30,65; 3. Člani: 1. Drago Berčič 27,75; 2. Ljubo Zagar 26,53.

Metj kopla — člani: 1. Ljubo Zagar 46,15; 2. Ivan Pate 39,75; 3. Mladinke: 1. Roza Može 22,70; 2. Jozefa Goršič 21,95; 3. Članice: 1. Gabrijele Barje — 28,85.

mizno-teniškega kluba Novo mesto. Udeležba, posebno s strani starejših, je bila slaba, tako, da je bila tekmo prazen mladina. Se vedno je večje poudarjati pomen tekmovalstva za treniranje in rekreativno čeprav skuša uprava Doma JLA v tem pogledu precej pomagati. Vprašanje rekreativizov je bilo deležiti. Prišlo so že prve ponudbe, da bi gostovali v Novem mestu koševski Partizan in ZNTK Ljubljana. Upravni odbor kluba se zaveda, kako pomembni so rekreativci. Tako je bilo tudi pri pripravi tekmovalcev. Niko Bečeparović, Krizanc, Romih, Kraljeva, Mikec, Golez in Picnik. Novembra 1978 želimo uspešno delovati! T. M.

**Črnomelj trdi oreh za
Ljubljančane**

V tekmi v velikem rokometu za prvenstvo I. lige LRS je domači Partizan premagal borbeno igral, se Krima iz Ljubljene z rezultatom 7:6 (3:2). Zmaga domačih bi bila lahko še precej večja, če bi domači igralci znali izkoristiti vse skoke, medtem ko je obramba delovala brezhibno.

S to zmago imajo rokometarji precej upanja za doseg 5. mesta v Sloveniji, kar bi bil zanje vse, kakor lep uspeh, saj tekmujejo tokrat prvič v I. slovenski ligi. Če bodo imeli čaka težka naloga v Ljubljani, kjer se bodo srečali z Odredom. Želimo jim kar najboljši uspehi!

**OKRAJNO PRVENSTVO
V ATLETIKI IN MALEM
ROKOMETU**

Okraino prvenstvo vseh sedanjih in strokovnih šol v atletiki na malem rokometu bo 13. maja ob 14. uri na Leki v Novem mestu. Nastopili bodo dijaki in dijakinje iz gimnazij v Črnomlju, z novo meške gimnazije in učiteljske, obrabne in trgovske šole. Tekmo zanj bodo zanimiva, saj so v dijaških vrstah številni odlični atleti in igralci malega rokmeta. Najboljši dijaki z okrajnega prvenstva bodo nato nastopili v Ljubljani in Celju na tekmovalstvu za republiške prave vse šol v malem rokometu in atletiki. JG

Birokracije v Ameriki ne manjka

Statistika pravi, da pride v ZDA na vsakih 25 prebivalcev en javni uslužbenec. Vseh državnih uslužbencev imajo v Ameriki 7,432.000. Na plačilni listi; federalne vlade jih je 2,378.000, v posameznih državnih službah po republikah 1,250.000 in v krajevnih in občinskih pisarnah pa 3,804.000. Plače teh uslužbencev prinesejo ameriške davkoplačevalce letno nad 27 milijard dolarjev.

THE END OF THE WORLD

Sciencia

Dolga vrsta aretacij osumljenih
domačinov, terencev OF in dru-

h se vleče skozi vse čas zločinov, ki sta jih opravičevala Perko in Guštin. Na Čatežu, Gaberski vrti, v Kamnem vrhu, Rožah, po šentjernejskem polju in drugje po Gorjanci sta lovila ljudi, jih zapirala, mučila in izročala okupatorjem v internacijo in streljanje. Guštin, ki je napredoval za svoja »junastva« nad civilnim prebivalstvom do domobranskega poročnika, je 8. avgusta 1944 kot komandir jurišnega voda 38. do

mobranske čete v Šmihetu vodil patruljo, ki je na Plemberku are-

iral na njenem domu Marijo Kralj in njeno 14-letno hčerko Marijo, ju odpeljal v Crmošnjice in ju v gozdu nad Malenskim po mučenju ustrelil. Kot komandir voda v 34. domobranski četi je 5. 10. 1944 vodil domobranci na Gabersko goro, kjer so ustrelili partizanskega zaščitnika Franca Luzarja, na katerega je tudi sam streljal. V 43. domobranski četi v Sentjerneju je Guštin kot poročnik ostal do raz-

pada Nemčije.

Perko se po kapitulaciji Italije vrnilo nazaj v Slovenijo. Na 12. maj 1945 je policijo zapeljal v Ljubljano. Na 30. junija 1944 pa je bil premišljen za polnična stotilja policijskega zbora v Kočevju, kjer je napredoval v nadporočnika. V Kočevju je Perko tesno sodeloval s šefom gestapa in s politično policijo. Dajal je obema na razpolago svojo policijo za aretacije, pomagal iskati aktiviste NOB, sodeloval je sam pri groznih mučenjih in se hvalil nadrejenim v Ljubljano o ukrepih za zatiranje osvobodilne

ga pokreta. Večina aretiranih je bila odpeljana v nemško internacijo, nekaj domoljubov pa so

stadi pobili. Tudi glede teh očitanih dejanj je Perko v celoti zavrjel, da je igral kot policijski nadporočnik v Kocevju samo podrejeno vlogo, da je izvrševal le ukaze drugih. To vse seveda ni res, saj so na razpravi prebrali dokumente, v katerih se je Perko hvallal, da bo »...tudi to (ribniško) področje kmalu očistoeno ljudi, ki so simpatizirali partizanov in pod. Priče so tudi povedale,

da je bil navzoč pri mučenjih
ujetih aktivistov.

26. in 27. aprila sta govorili tudi zagovornici obeh obtožencev dr.

Prennerjeva in dr. Grossmanova
iz Ljubljane. V obrambnih govo.

rih sta omenili vzroke, ki so pripeljali Perka in Guština na pot narednega izdajstva, govorili sta o časovni odmaknjenosti storjenih kaznivih dejanj, dr. Grossmanova pa je poudarila, da je obtožba proti Guštinau v celoti neodpustna, ker da je bil zaradi nedolžnih dejanj umoril ženo.

obtožen in obsojen v letu 1946.

Zato je izreko obema obtožen-
cema kazen: 20 let strogega zapa-
ra Antonu Perku in 12 let stro-
gega zapa- Francu Guštinu, ob-
nem pa tudi odvzem državljan-
skih pravic za dobo 5 let.

Pred 5 leti je bil
v Metliki odprt

Belokranjski muzej

Zelja, da bi Bela krajina do-
bila svoj muzej, sega že pred
prvo svetovno vojno. Ostalo pa
je samo pri želji in ponovno je
ta misel oživila šele l. 1933, ko
je bil pri Tujakoprometnem
društvu v Metliki ustanovljen
muzejski odsek. Temu odseku
je za naslednje leto uspelo za-
gotoviti prve razstavne prosto-
re v opuščeni metliški cerkvi-
ci sv. Martina. Za obnovo moč-
no razpadle cerkvene stavbe pa
je muzejski odsek dobil denar-
na sredstva šele l. 1943, nakar
je nadaljnji razvoj vojnih do-
godkov delo ustavil.

Sele po zadnji vojni je bilo
10. novembra 1949 v Metliki
ustanovljeno Muzejsko društvo,
ki je znova prevzelo pobudo za
osnovanje Belokranjskega mu-
zeja. Odbor društva je takoj
poznal, da ima za muzej na-
menjena Martinova cerkev mno-
go premajhen razstavni prostor,
da bi mogla uspešno služiti svo-
jemu namenu. Zato se je odlo-
čil, da uredi v njej arheološki
oddelek, za muzej sam pa pri-
dobi prostore v metliškem gradu.
S tem načrtom sta se strin-
jela tudi metliški ljudski od-
bor in tedanji črnomajški okraj,
težava pa je bila v tem, da so
v gradu že gostovali nižja gim-
nazija, dijaški internat in okraj-
no sodišče. Zato je takratni
stanovanjski odsek nakazal
Muzejskemu društvu nekaj sob
v metliški proštiji in na mest-
nem ljudskem odboru, kjer so
bile l. maja 1951 za javnost od-
prte prve zbirke Belokranjske-
ga muzeja.

Jasno je, da je poldrugeto
leta Muzejskega društva pokazalo
komaj prve zameške bodo-
čega muzeja. Poudarek razstav-
nega materiala je bil predvsem
na obdobju narodnoosvobodilne
borbe v Beli krajini in pa na
domači etnografiji oziroma fol-

klori. Toda začetek je bil stor-
jen in treba je bilo računati z
Belokranjskim muzejem kot z
eno takrat najmlajših kulturno-
prosvetnih ustanov v Sloveniji.
Za naslednje leto je bila do
kraja obnovljena Martinova
cerkev in v njej je bila s pomoč-
jo Narodnega muzeja v Ljub-
ljani, ki je v glavnem prispeval
razstavni material, 25. maja
1952 odprta arheološka zbirka,
ki je prikazala najstarejše živ-
ljenje v Beli krajini, od dobe
Ilirrov preko Kelto v Rimljan-
ov do starih Slovanov.

Do prvih definitivnih prosto-
rov pa je prišel Belokranjski
muzej šele v maju 1954, ko je
po izselitvi dijaškega internata

iz metliškega gradu zasedel
njegove prostore. Tu so bile je-
seni istega leta odprte etnograf-
ska, narodnoosvobodilna in del
kulturno - zgodovinske zbirke,
medtem ko je arheološka zbirka
še nadalje ostala v Martinovi
cerkvi. Sele po izselitvi
okrajnega sodišča in nižje gim-
nazije iz gradu pa bo lahko
v prihodnjih letih muzej razpo-
lagal z zadostnim prostorom in
tako zadovoljivo uredil svoje
zbirke.

Muzejske zbirke so se v zad-
njih letih naglo širile, saj so
od l. 1949, ko je pričelo z delom
Muzejsko društvo, narasle od
238 na 7082 predmetov v minu-
tem letu. Tudi število obisko-

valcev se je vsa zadnja leta
stalno množila in je znašalo v
letu otvoritve 1460 obiskovalcev,
lani pa je obiskalo muzej že
3000 ljudi.

Danes je Belokranjski muzej
okrajna ustanova in zajema
njegov delokrog vse ozemlje
Bela krajine. V njegovi upravi
je tudi Zupaničev spominski
muzej na Vinici, pod nadzor-
stvom pa spominski muzej Aloj-
zija in Engelberta Gangla v Me-
tliki.

Belokranjskemu muzeju želi-
mo ob njegovem prvem delov-
nem jubileju čim večji razmah
in mnogo uspeha pri njegovem
delu.

Poljanska dolina se vključuje med turistične kraje

Marsikdo, ki je potoval po
cesti z Vinice v Poljansko dol-
lino ob Kolpi, gledal s ceste
Dolnje njeve Speharje, strmo
pod seboj Kolpo v ozki soteski,
se ustavil v Starem trgu in s
pogledom zajel slikovito dolino
Kolpe in štrleče skale vrh Ko-
zice, je presenečen vzkliknil: »Saj
to je mala Svica!«

Res, toliko naravnih lepota
na tako majhnem kraju je malokje
ko ravno v tem delu naše Do-
lenjske. Zal so te lepote še pre-
malo poznane. Topla, bistra Kol-
pa z mehkim muljem na bregov-
vih je že pred vojno privlačila
številec kopalce tudi iz oddalje-
nih krajev, prav tako je bilo iz
leta v leto vzdolj Kolpe več ta-
borjenj, kar se zadnja leta spe-
dobno obnovlja. Delovni človek, ki
želi prebiti dela prost dan v prelepi
naravi, daleč stran od mestnega
hrupa, na čistem zraku in v pri-

jetni okolici, bo res težko našel
primernejši kraj.

Kogar planine zanimajo bolj
kot kopanje, se bo z malo napo-
ra povzpeli na Kozice. Če bo imel
srečo, bo spotoma videl številno
lahkonožno sned v gozdovih
Gračice, proti vrhu morda trop
Jelenov, pa tudi kak divji prašič
mu bo s svojim krepkim izpu-
stom sape skozi nos naznanil, da
se ne želi srečati s človekom in
je zato zapustil svoje ležišče ter
kot črna puščica šnil v gosto
podrast, presenečenemu planin-
cu pa pokazal samo zakrivljen
repek.

Trud za pot na Kozice bo bo-
gato poplačal. Planinskega cve-
tja je dovolj. S Kozic je prelep
razgled daleč naokoli. Kdor še
ni bil na vrhu, morda niti ne
verjame, da se vidi zagrebško
Sljeme, bosanski hribi nad Bi-
hačem in seveda tudi Kamniške
planine ter številni vrhovi do
morja. Čist zrak brez tovarniških
saj pripomore k lepemu razgledu.
Pri vsem tem pa je višinska
razlika, ki jo je treba premagati
od Pradgrada do vrha Kozice le
okoli 500 metrov. Poleg Kolpe in
planin pa je v kraju in okolici
nešteto podzemskih jam z lepi
kapniki, ki pa so še malo raz-
iskane in malo znane.

Ugodna avtobusna zveza z Ko-
zicem omogoča prihod turistov
v dolino. Tudi prebivalci obenem
z občinskimi ljudskimi odbori,
so se pričeli resno zanimati za
turizem. Pripravljajo ustanovi-
tev Turističnega društva, ki bo
povezalo vse prizadevanje za po-
speševanje turizma. Zlasti mla-

dina se navdušuje za delo, ki
naj omogoči prijetno bivanje in
obisk vsakemu gostu. Letošnjo
pomlad so povsod pričeli z na-
črtanim urejanjem vrhov pred
hišami, olupševanjem naselij in
čiščenjem dvorišč. Vedno bolj
tudi uveljavlja gojenje cvetlic-
lončnic, ki so tako lep okras sle-
hernega doma.

Velik pomen za razvoj turizma
bo moderna, 8 metrov široka ce-
sta po dolini Kolpe, ki je v iz-
gradnji, in bo povezala gornji
del kolpe doline z dolinami ter
avtomobilsko cesto Zagreb-Re-
ka. Gostinstvo, ki se je zadnja
leta izboljšalo, bo treba še oja-
čati, da bo tudi s strani po-
skrbljeno za turiste in izletnike,
ki bodo v čedalje večjem številu
prihajali v ta kraj. Kdor pride
enkrat, bo prišel še in še. Pridi-
te, očarljive naravne lepote in
prebivalci vas vabijo.

Pevsko tekmovanje neznanih talentov

Na članek, ki je bil objavljen
v Dolenjskem listu lani decembra,
se je priglasilo že lepo število
mladih pevcev in pevke, ki bi ra-
di nastopili. Opoznamo vse in-
teresente pevškega tekmovanja,
da bo nastop 7. junija ob 10. uri
popoldne v Glasbeni šoli v No-
vem mestu, popoldne pa javno
tekmovanje ob 15. uri v Domu

Slabo skrbijo za Partizanov dom

Iz Metlike smo dobili obvesti-
lo, da upravniki odbora Partizanov
v Metliki slabo skrbijo za vzdrž-
evanje doma na Pungartu. Že po-
zim je mraz poškodoval vod-
vodne naprave v straniščih in
voda zamakla zidovje, vendar
nič ne poskrbi, da bi se ta
okvara popravila. Škoda je če-
dalje večja in je takojšnje po-
pravo nujno.

Kurirjem TV stanic in ostalim udeležencem NOB!

Na zboru kurirjev TV stanic,
lani meseca julija v Ivančni go-
rici pri Stični, so bile dane tu-
di pobude za zbiranje gradiva
o nastanku in razvoju kurirskih
poti v Sloveniji. Da bi se ta za-
misel uresničila, se je pri Glav-
nem odboru ZB v Ljubljani
osnoval odbor z nalogo, da vse
to obširno gradivo zbere in ure-
di in ga končno tudi izda kot
zbornik, ki bi v polni meri pri-
kazal pomembnost kurirske or-
ganizacije in specifične pogoje,
v katerih je nastajala in žive-
la.

Zastavljena naloga nikakor ni
lahko. Kurirji so delovali po
vsem slovenskem ozemlju od
Benečije do Istre, do Kočevske-
ga, Prekmurja in Rožne doline
onkraj Karavank. Čeprav trdna
organizacijska celota, se niso ni-
koli sešli in skoraj nihče od
njih ni imel možnosti, da bi
spoznal delo svojih tovarišev na
drugem koncu Slovenije, kaj šele,
da bi poznal delo vseh 140
kurirskih stanic, kolikor jih je
bilo v Sloveniji konec leta 1944.

Težave, ki izhajajo iz nave-
denih dejstev, so očitne. Vsak
od kurirjev pozna le majhen
del velike kurirske organizacije.
Da bomo uspeli ustvariti res
pravo podobo tega, kar so de-
lali in doživeli kurirji, je po-
trebno sodelovanje prav vsake-
ga od njih. Kakšno naj bo to
sodelovanje? Mnogi od prežive-
lih kurirjev hranijo doma foto-
grafije od vojnih let, dnevnike
stani, pisma, prepustnice in
podobne dokumente ali materi-
al. Prav bi bilo, da dajejo te
stvari na razpolago za zbornik
ter jih tako obvarujejo pred
pozabljenjem in postopnim uni-
čenjem. Če se kdo le ne more
ločiti od teh predmetov, pa naj

stori vsaj to, da obvesti odbor
kaj ima in bi lahko po potrebi
fotografiral na domu.

Mnogo doživetij, bojev, trp-
ljenja, junaštva in požrtvoval-
nosti pa je shranjenega tudi v
spominu bivših kurirjev. Po-
trebno je samo nekoliko dobre
volje, malo pobrskati po spomi-
nu in zapisati tisto, kar je osta-
lo. Vsak podatek, vsak dogodek
je lahko dragocen. Mnogi se ne
spominjajo samo skupnih podat-
kov ali posameznega doživetja,
spominjajo se doživetij, ki bi
jih lahko bilo za celo povest.

Nekateri, zlasti funkcionarji, se
še spominjajo organizacije in
razvoja posameznih kurirskih
linij ali celo sektorjev. Vse to
bi morali napisati in poslati za
zbornik.

Kurirji in kurirske poti so
bile pomemben del osvobodilne
vojske in eden izmed pomemb-
nih pogojev za njen razvoj. Za-
to se moramo vsi prizadevati po-
truditi, da izigramo pozabljeno
veliko predanost, požrtvovalnost,
iznajdljivost in vztrajnost, ki so
jo pokazali kurirji. Zdaj je pri-
lika, ki se ne bo več ponovila,
da to storimo. V zborniku ml-
simo obravnavati, seveda kol-
kor bo omogočilo zbrano gradi-
vo, vsako rejele stano, vse
borbe, napade, zasede in podob-
no, ki so jih njeni kurirji do-
živeli. Marsikdo se v svoji
skromnosti izgovarja, da to ali
ono njegovo doživetje ni po-
membno. To ni prav. Vsak naj
prispeva svoje. Šele ko bo zbran
in predelan ves material, bo

mogoče določiti pomembnost te-
ga ali onega dogodka. Tudi
manjši dogodki so lahko važni,
kajžjo na vzdušje, na vsako-
dnevno življenje, na medseboj-
ne odnose in podobno, kar vse
je pri pisanju zbornika prav
dragoceno napotilo.

In končno, če bi po nekoliko
poizkusih spravili svoje vtise
na papir, kdo le obupal, naj
sporoči odboru vsaj to, na ka-
terih stanicah je bil, katerih
tovarišev se spominja in z ne-
kaj besedami, kaj je doživel.

Vsi ostali pa, ki jim bo pisa-
nje šlo dobro od rok in imajo
še svež spomin, naj se na širo-
ko razpišejo in svojim spisom
po možnosti priloge razne skice
poti, bunkerjev in podobno.
Mnogo stanic je bilo med vojno
uničenih ali pa so menjavale
vsaj položaj, mnogo pogumnih
kurirjev je bilo pobitih. Samo
v zadnjih osmih mesecih vojne
nad stodoletje! Sporočite nji-
hova imena in kako so padli.
Na ta način se boste oddolžili
njihovi žrtvi in spominu na ve-
like preživelce, ki smo jih do-
živeli.

Pri vsem omenjenem delu
lahko uspešno sodelujejo (in to
naj bo poziv za sodelovanje) vsi
partizani in aktivisti ter vsi
ostali, ki jim je kaj znano iz
kurirskega življenja in borb.

Vse svoje prispevke pošiljate
čimprej na GLAVNI ODBOR
ZB LJUBLJANA, ERJAVEČA
ULICA, pod oznako »KURIR«.

ODBOR ZA IZDAJO
KURIRSKEGA ZBORNIKA

OKRAJNO PIONIRSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Tajništvo za prosveto OLO in
Društvo prijateljev mladine sta
organizirala letošnje pionirsko pr-
venstvo novomeškega okraja, ka-
tereza se je udeležilo v šestdeset-
stih ekip iz Kostanjevice, Pod-
bočja, Sentrupert, Črnomlja, Mirne
peči, Sentrupert in Novega me-
sta.

V enem pritrilnih razredov no-
vomeške gimnazije je bil velik
živ-zav. Razred je bil očitno pre-
majhen za toliko malih šahistov.
Med odmorji si se lahko le s te-
žavo prenil od mize do mize,
če si že hotel kaj videti. Pionir-
ji so tekmovali in se kosali,
kdo bo šel na republiko prven-
stvo, ki bo 13. maja v Ljubljani.
Ze takoj po prvih kolih se je vi-
dele, da so Novomeščani glavni
favoriti za prvo mesto. Pozna se
jim, da jih vodi in uči prof. Do-
bošek, ki je vzgojil danes naj-
boljše šahiste Dolenjske. Premo-
nad ostalimi so pokazali s svo-
raj desetim točkami prednosti
pred drugoplasiranimi Črnomolci.
Kar pet dvobojev so odločili
v svojo korist z najvišjim mož-
nim rezultatom - 6:0. Črnomolci,
ci so bili edina ekipa, katerih
starost je bila izpod 11 let, in

bodo zato tekmovali v Ljubljani
v svoji skupini. Čeprav so vsi iz
osnovne šole (gimnazijske ekipe
Črnomelj ni pripeljal), so bili
pripravljeni drugi, 5. pet in pol
točke manj so se za njimi plasi-
rali pionirji iz Sentrupertja in
Sentrupertja, nato pa pionirji iz
Mirne peči, iz Semic, Kostanje-
vice in Podbočja. V konkurenci
pionirjev so tekmovali tudi pio-
nirke iz Kostanjevice, ki se bodo
za prvenstvo pomerile še z No-
vomeščankami. V Ljubljano bodo
prvič šli vsi pionirski prvaki na-
šega okraja, tudi dekleta ne bodo
izostala.

Ob koncu se vrstni red posa-
meznih ekip:

1. Gimnazija Novo mesto 43 točk,
2. Osnovna šola Črnomelj 34 in pol,
3. 4. Gimnazija iz Sentrupertja in Sentrupertja 29 točk,
5. Gimnazija Mirna peč 27 in pol,
6. Semic 23, Siede se Kostanjevice (moški) 10, Kostanjevice (ženske) 10 in Podbočje 8 točk.

Na republikanski tekmovalni
pionirjev v počastitev rojstnega
dne maršala Tita želimo našim
mladim okrajnim predstavnikom
čimveč uspehovi!

F. M.

V ZDA je veliko lovecv in ribičev

Lansko leto so izdali v Ameriki
33 milijonov lovskih in ribolov-
skih dovoljenj. Zanje so plačali
proslili 87 milijonov dolarjev
taks. Trdijo, da bi bila to naj-
številnejša organizacija, če bi se
ribiči in lovci združili v eno or-
ganizacijo.

Slabo skrbijo za Partizanov dom

Iz Metlike smo dobili obvesti-
lo, da upravniki odbora Partizanov
v Metliki slabo skrbijo za vzdrž-
evanje doma na Pungartu. Že po-
zim je mraz poškodoval vod-
vodne naprave v straniščih in
voda zamakla zidovje, vendar
nič ne poskrbi, da bi se ta
okvara popravila. Škoda je če-
dalje večja in je takojšnje po-
pravo nujno.

Pri požaru se je ponesrečilo 19 gasilcev

V tovarni umetne svile v New
Yorku je 4. aprila zvečer izbruh-
nil požar. Gasilci so prišli na
pomoč pri reševanju se jih je 6
smrtno ponesrečilo, 13 pa jih je
bilo ranjenih. To je največja tra-
gedija njujorških gasilcev v zad-
njih tridesetih letih.

Vlado Lamut: Z mladinske proge Brčko-Banovići: KISELJAK (1946)

Katajev: MILIJON TEŽAV v izvedbi novomeških gimnazijcev

Sredi aprila so novomeški gim-
nazijci, vključeni v KD »Oton
Zupanič«, uprizorili komedijo ru-
skega pisca Valentina Katajeva
»Milijon težav«, katere dejanje
je postavljeno v čas med obema
vojnama.

Katajeva dela lahko uvrstimo
med dela Bulgakova, Kornejčuka
in drugih. Ta trojica ima v sov-
jetski dramaturgiji važno mesto.
Sovijska dramaturgija je v delih
teh piscev dokazala, da cent smeh
tudi tedaj, kadar prikazuje do-
ločno problematiko svoje ožje
sovjetske stvarnosti. »Milijon te-
žav« je satira na tiste ljudi po
revoluciji, ki so živeli še naprej
svoje življenje, ne menec se za
novo stvarnost po prvi vojni. Svoj
mednarodni pomen pa je dobila
sovjetska politično-satirna dra-
maturgija v prvih letih po drugi
vojni, ko so pisali uvideli polno
vrednost in zgodovinsko pomem-
nost politične satire in njene
udarne moči. pr. Petrovjev
Otok mu, Simonovjev, Rusko
vprašanje, Ehrenburg: Lev na tru-
gu). Tako ima komedija udarno
moč prva leta po oktobrski revo-
luciji v Rusiji in morda v letih
po drugi vojni pri nas. Danes pa
je nima več.

Star prof. Ekipažev je pred-
stavnik liberalizma in se »bori«
z ljudmi nove dobe. To pa ni za-
krknjen zagovornik starih časov,
saj se navdiš celo za nove ideje.
V gledalcih vzbuja sicer pomilo-
vanje, vendar pa to ni človek,
da bi ga morali nazadnje vsi
otroci zapustiti in ga še celo lasti,
ni sin aretira prav surovo. Vsak

realizem ima svoje meje. Z estet-
ske in vzgojne plati so tu pre-
cejšnje pomanjkljivosti, ki lahko
vzbudijo prav nasprotni učinek.
Igrati satiro ni lahka stvar, po-
sebnost je za začetnike. Končno
ima glavni »junak« svoje zasta-
rele »nazore«, ki pa niso nevarti
družbi (zapirajo straniščne tdi).
Mislim, da bi režiser brez škode
lahko marsikaj črpal v 3. de-
javu, pa bi delo kljub temu vzgoj-
no delovalo. Tako pa se spremeni
v neprijeten in neutemeljen fi-
nale, morda tudi zato, ker igra-
lec ne more prikazati starega pro-
fesorja tako, kot to zahteva sa-
tira, pač pa ga preveč prikaže
kot dobrodušnega starčka.

Izvajanje je treba ocenjevati
seveda z drugačnim merilom, kot
velja za rutinirane igrance. Brez
dvoma so se vsi potrudili, da
čimbolj prepričljivo prikazujejo po-
samezne tipe. Prof. Borčič je kot
režiser in inscenator »vložil mno-
go truda, da je delo igralce lepo
uspelo. Posebno dobro igro so po-
kazali Markelj Janez, Vuković Ma-
nja in Filipič Mihaela. Tudi ostali
igranci in igralki so lepo zaigra-
li. Seveda se je treba izogibati takim
poročilom, kot je nočica v pod-
pisom S. D. v Porocelstvu, češ
da so »dramo« (t) tako zaigrali,
da je imel človek občutek, da
gleda skoraj poklene (podatki
jazi) igrance. Je pa le še daleč
do poklenega igranja! S tem ni-
kakor nočem zmanjševati uspe-
ha igralcev amaterjev-zastitnikov,
ki jih ne smemo ocenjevati s
strožjim merilom.

Prof. Tone Trdan

TO IN ONO

Najboljša policija

Ko so bili ameriški letalci
zavzeli neko zračno bazo na
Japonskem, je v bližnjem mestu
postalo strašno živahno vse-
povsod. Meščani so protestirali,
kajti hrupu in razgrajanju ni
bilo konca ne kraja in nemir je
postajal čedalje huji. Nekega
dne pa so meščani začudeno
gledali. Vsi javni prostori praz-
ni, nikjer nobenega Amerikan-
ca, v mestu spet lepa stara ti-
si-
na. Ko so vprašali povejnika
baze, kaj se je vendar zgodilo,
je odgovoril: »O, nič posebnega.
Prišlo so nas obiskat žene, te
pa so najboljša policija sveta.«

Mussolinijev »teater«

Najbolj znani italijanski risar
kostumov za gledališče in film,
Annenkov je napisal knjigo o
svojem delu in številnih doživet-
jih. V njih omenja tudi razne
politične »kostumenje«. Na pr-
mer tole iz leta 1937, iz dobe fa-
šizma.

V Španiji je divjala vojna in
tudi Mussolini je poslal tja svo-
je legije. Fašizem je uprizorjal
velike parade z legionarji, ki so
se v tej vojni »poslavili«. Po-
vravniki so defilirali pred Mus-

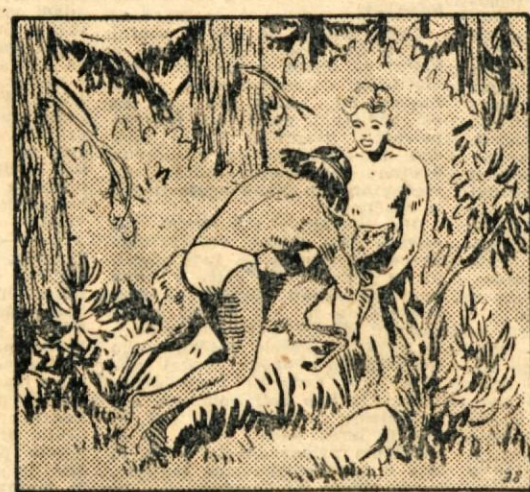
solinijevu palačo Veneza v Ri-
mu, pred katero je stala tribuna,
na nji pa vsi fašistični »velmož-
je« z Mussolinijem vred. Defi-
rali so tudi Francovi legionarji,
Spanci, ranjeni v bitkah, ki so se
prišli zdraviti v Rim. Eden je
imel obvezano roko, drugi glavo,
tretji je hodil z berglami in po-
dobno. V resnici pa to niso bili
ne ranjeni ne Spanci, ampak
Italijani. Zanje so skrojili špan-
ske uniforme in rdeče kape. Ko-
stumerji jih pa niso samo obklo-
pili, ampak jim tudi ovili zdrave roke
in noge in glave z belimi povoji.
za rane. Res pravi Mussolinijev
»teater«.

»Boš videl, dragi Miha, kako
ti bodo jutranje vaje koristile«

V SAMOTAH PRAGOZDA

Priredil in
marisal
Saša Dobrila

37. Komaj deset korakov od brega je stal v plitvi
vodi malega ribnika mlad srnjak. Veter je pihal
proti njima, tako da ju živa ni mogla ravohati.
Rok je pomignil Vilčetu naj se skrije v gostem
grmičevju, sam pa je pobral kamen in ga vrzel
preko srnjaka v vodo. Srnjak je pozorno dvignil
glavo.

38. Ko je priletel drugi kamen še bliže za njim,
se je srnjak obrnil, misleč da prihaja nevarnost
z drugega brega in stekel proti tovarišema, ki sta
skrita čepela v grmovju. Tedaj sta planila Rok z
ene in Vilče z druge strani nadenj ter ga podrla;
z ostrim kremenom sta mu prerezala vratne žile.

39. Mrtvemu srnjaku sta zvezala s cedrovim lličer-
noge, vtaknila skoznje palico in ga odnesla proti
svoji uti. »Velik lovec si!« je rekel Vilče prijatelju,
ko sta prišla na cilj. »Vezilo za tvojo rojstni dan!
je odvrnil Rok kratko, čeprav ga je prijateljeva
pohvala razveselila.

40. Z ostrimi breslininimi kamni sta srnjaka odrla
in razrezala na kose. Zdaj je Vilče pokazal svoje
kuharske spretnosti. Obesil je celo stegno kraj
ognja na vrvice iz ličja, na katero je pritrdil kos
brezovega lubja. Veter se je upiral v lubje in
vrtel stegno, da se je lepo sušilo.

41. Po dobrem kosilu sta šla na jaso, da bi se spet
najedla jagod in jih nabrala še v kosarice, ki sta
jih zvala iz brezovega lubja. Nenadoma se je pred
Rokom oglasilo grozeče rožljanje. Bilo je prepozno,
da bi odskočil in klopotača mu je že zaplčila dva
ostra zoba v meča.

42. Rok je odskočil, pograbil na tleh ležečo palico
in treščil z njo po kači, da ji je z enim udarcem
zlomil hrbtnico. Strašno je sikala, rožljala z
obročki in ga skušala ugrizniti drugič. Fant pa je
ves razkačen udaril po njej, dokler ni mrtva ob-
ležala. Pritekel je Vilče: »Kaj te je pčila?«